

Alvesta
kommun

Alvesta kommun

Översiktsplan för Alvesta kommun Samrådshandling 20240619 - 20241031

Datum: 27 maj 2024
Enhet: Samhällsbyggnadsförvaltningen
Diarienummer: 2021 § 161

Alvesta kommun Postadress: Alvesta kommun, 342 80 Alvesta · Besök:
Centralplan 1, 342 80 Alvesta · Tel: 0472-150 00
E-post: kommunen@alvesta.se · Webb: alvesta.se

Innehållsförteckning

Ordlista.....	3	<i>Grimslöv.....</i>	<i>43</i>
Inledning	5	<i>Hjortsberga.....</i>	<i>45</i>
Inledande arbete	6	<i>Torpsbruk</i>	<i>48</i>
Utgångspunkt i visioner och mål	7	<i>Lönashult</i>	<i>50</i>
Utvecklingsstrategi	9	<i>Torne</i>	<i>51</i>
<i>Natur, friluftsliv och besöksnäring.....</i>	<i>10</i>	<i>Hulevik</i>	<i>52</i>
<i>Kommunikationer</i>	<i>11</i>	<i>Lidnäs.....</i>	<i>53</i>
<i>Strategibild</i>	<i>12</i>	LIS-områden	54
Mark-och vattenanvändning	15	Vindkraft	59
Grönstruktur.....	16	Hänsyn	61
Ekosystemtjänster.....	17	Teknisk infrastruktur	65
Mark- och vattenanvändning för utpekade tätorter	19	Energidistribution	66
<i>Alvesta och Lekaryd.....</i>	<i>19</i>	Vattenförsörjning	67
<i>Moheda</i>	<i>32</i>	Riksintressen och mellankommunala intressen.....	68
<i>Vislanda.....</i>	<i>38</i>	Fortsatt arbete -kontinuerlig översiktlig planering	74

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

Beställare: Kommunstyrelsen

Styrgrupp

Styrgrupp är kommunstyrelsens arbetsutskott.

Projektledare

Mario Jonjic

Arbetsgrupp

Plangruppen har varit arbetsgrupp. Därutöver har en referensgrupp bistått med kunskap genom representanter från kommunens olika förvaltningar och bolag.

Ordlista

Avrinningsområde

Ett geografiskt område som leder nederbörd mot större vattendrag.

Biotopskydd

Områdesskydd som kan användas för att skydda små mark- och vattenområden (biotoper) som på grund av sina särskilda egenskaper är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter, eller som annars är särskilt skyddsvärda.

Detaljplan

Dokument som kommunen kan använda för att pröva om ett område är lämpligt för en viss användning. Detaljplan medför rätt att bygga i enlighet med planen, en så kallad byggrätt skapas.

Ekosystemtjänst

Ekosystemtjänster är de produkter och tjänster som naturens ekosystem ger oss människor till exempel vattenrening, matproduktion, pollination och vattenutjämning.

Grönstruktur/Gröna stråk

Alla grönområden i en tätort, såsom natur, parker, trädgårdar och andra utemiljöer. Gröna stråk kan vara spridningskorridorer och/eller gång- och cykelstråk av icke hårdgjord och mer naturlig karaktär.

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

Infrastruktur

Begreppet avser alla samhällsviktiga tekniska system till exempel avloppsledningar, vattenverk, energisystem, vägar, järnvägar etc.

Miljöbalken (MB)

Lagstiftning med bestämmelser som syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer kan leva i en hälsosam och god miljö.

Miljömål

Det finns nationella, regionala och kommunala miljömål. Miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Miljökvalitetsnorm

Regeringen får för vissa geografiska områden eller för hela landet meddela föreskrifter om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljö i övrigt. Det finns idag miljökvalitetsnormer för buller, luft och vattenkvalitet.

Plan- och bygglag (PBL)

Lagstiftning med bestämmelser om planläggning av mark och vatten samt om byggande.

Recipient

Vattenområde som är mottagare av vatten från uppströms belägna källor.

Riksintresse

Geografiska områden som har utpekats av staten därför att de innehåller nationellt viktiga värden och kvaliteter. Kommunen ska i översiktsplanen tala om hur man avser att tillgodose riksintressena.

Strandskyddsområde

Syftar till att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Skyddat område är normalt 100 meter från strandlinjen.

Triangelspår

Triangelspår är en triangelformad järnvägs korsning där varje spets har en växel.

Vatten och Avlopp (VA)

I marken finns ledningar för både vatten och avlopp och utbyggnaden av systemet är en av grundförutsättningarna för att det ska vara möjligt att bebygga ett område.

LIS-område

Syftet är att långsiktigt stimulera den lokala och regionala utvecklingen på landsbygden. Redovisningen i översiktsplanen ska vara vägledande när man prövar ansökningar om dispenser från strandskyddet och upphävande av strandskyddet i detaljplaner.

Inledning

Ett samrådsförslag till översiktsplan för Alvesta kommun har tagits fram. Förslaget har föregåtts av ett antal dialogmöten med allmänhet, företag, skolelever och civilsamhället samt allmänheten via en digital enkät. Syftet med översiktsplanen är att få en vägledning för hur den byggda miljön, infrastrukturen, grönstrukturen och vattenområden ska bevaras och utvecklas i Alvesta kommun. Huvudfrågor är att skapa och värna boende- och livsmiljöer, förutsättningar för hållbara transporter samt att ta tillvara och utveckla grönstrukturen och säkra tillgång till verksamhetsmark.

Avgränsning

Den geografiska avgränsningen är kommungränsen.
Avgränsning i tid är till och med 2035.

Framtagandeprocessen

Att ta fram en översiktsplan är ett omfattande och tidskrävande arbete. Dels ställer Plan- och bygglagen vissa formella krav på hur processen ska gå till. Dels behöver mycket tid läggas på utredningsarbetet för att den slutgiltiga produkten ska bli så bra och användbar som möjligt. Arbetet med Översiktsplanen för Alvesta kommun beräknas pågå till och med 2025.

Tidplan för att ta fram översiktsplanen för Alvesta
I enlighet med kommunstyrelsens beslut 2021 § 161, gavs samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag till översiktsplan för Alvesta kommun.

Tidplan för att ta fram översiktsplanen för Alvesta

Inledande arbete

Underlagsarbetet har dels bestått i att sammanställa befintliga planeringsunderlag och ta fram nya, dels att fånga viktiga planeringsfrågor genom dialog med politiker, interna kompetenser inom kommunen och dess bolag, referensgrupper och medborgare. Dialog med medborgarna har i startskedet varit ett insamlingskede av idéer. Detta har skett i två olika former som båda inneburit att medborgarna har kunnat lämna synpunkter och önskemål om platser. På ett likande sätt har en interaktiv webbkarta funnits tillgänglig på kommunens webbplats med möjlighet att lämna synpunkter och önskemål för olika platser. De båda metoderna har givit ett bra utslag med totalt ca 100 inkomna synpunkter eller idéer.

Samråd

När ett förslag finns framtaget ska kommunstyrelsen besluta om samråd. Planförslaget skickas till kommunens nämnder, intresseorganisationer, statliga myndigheter med flera. Även privatpersoner ges möjlighet att yttra sig över förslaget under samrådet och kommunen arbetar aktivt med att samla in synpunkter. Dessa sammanfattas och bemöts sedan i en samrådsredogörelse och planförslaget revideras beroende på

vilka synpunkter som har kommit in. Kommunstyrelsen beslutar därefter om att ställa ut planen för granskning.

Granskning

Det reviderade planförslaget annonseras, skickas och ställs ut för granskning. Under granskningen fortsätter kommunen med dialogarbetet. Synpunkterna från granskningen sammanställs i ett utlåtande och efter revideringar tas ett slutgiltigt planförslag fram och kommunstyrelsen beslutar om att lyfta frågan till kommunfullmäktige för antagande.

Antagande och laga kraft

Planförslaget antas av kommunfullmäktige och vinner laga kraft tre veckor efter det, förutsatt att ingen överklagar på formella grunder.

Utgångspunkt i visioner och mål

Av översiktsplanen ska det framgå hur kommunen i den fysiska planeringen tänker ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella, regionala och kommunala mål av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen.

Globala hållbarhetsmålen och Agenda 2030

De globala målen är 17 till antalet och omfattar bland annat god hälsa och välbefinnande, hållbar energi för alla, hållbara städer och samhällen samt ekosystem och biologisk mångfald. Agenda 2030 är en handlingsplan med mål för omställning till ett hållbart samhälle för människor, planeten och välståndet. Alvesta kommun föreslår i översiktsplanen ett antal områden som ska skapa förutsättningar för att uppfylla de globala hållbarhetsmålen och Agenda 2030. Genom att planera för nya bostadsområden med ekosystemtjänster som nås av tillgängliga transportsystem.

Nationella miljömål

Miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Det handlar bland annat om begränsad miljöpåverkan, frisk luft, grundvatten av god kvalitet, ett rikt odlingslandskap och god bebyggd miljö.

Kommunen skapar genom denna plan möjligheter till få till en god bebyggd miljö vilket i sin tur skapar förutsättningar för att möjliggöra bra dagvattenhantering och säkerställa jordbruksmarkens fortsatta nyttjande.

Nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033

Nationell plan omfattar perioden 2022-2033 och som på uppdrag av regeringen upprättas av Trafikverket. I planen finns Triangelspåret och utbyggnad av dubbelspår mellan Växjö och Alvesta tätorter. I översiktsplanen framgår hur kommunen planerar för dessa förutsättningar.

Regional utvecklingsstrategi (RUS)

Den regionala utvecklingsstrategin Gröna Kronoberg 2025 antogs av Regionfullmäktige 2015. I strategin pekas ett antal målbilder ut med underliggande prioriteringar. Främst berör denna översiktsplan Alvesta kommun genom RUS prioritering om att "utveckla boendeorter genom att komplettera och dra nytta av varandra". Kommunen verkar för att stärka kommunens boende orter och hållbara transportmedel mellan dessa och övriga regionala målpunkter, vilket är i linje med Regionens mål.

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

Länstransportplanen för Kronobergs län 2022–2033

Länstransportplanen innehåller viktigt planeringsunderlag avseende analyser och vilka åtgärder som behöver vidtas. Alvesta kommun vidhåller att en förbifart för väg 126 utanför Alvesta centralorts centrumkärna måste komma till stånd.

Övriga regionala mål, planer och planeringsunderlag av betydelse

Det finns flertalet regionala planeringsunderlag, mål och planer som kan ha avgörande betydelse för kommunal samhällsplanering. I översiktsplanen väljer kommunen att ta ställning till de som har direkt påverkan på den strategiska markanvändningen.

Utvecklingsstrategi

I takt med förbättrade kommunikationer har Alvesta vuxit närmare Växjö. Idag ingår Alvesta i en stor arbetsmarknadsregion med god tillgång till handel, service och fritidssysselsättningar. Alvesta spelar en viktig roll i regionen genom sin funktion som resenod i järnvägssystemet. Kombinationen med boende och vardag i småstadens charm och med närhet till stora städer ger Alvesta goda förutsättningar för framtiden.

Alvestas utvecklingsstrategi tar avstamp i den av Växjö och Alvesta kommuner framtagna utvecklingsstrategi. I den redogörs för hur främst regionkärnan och regions transportcentrum (Alvesta och Växjö centralorter samt området däremellan) ska utvecklas. Utvecklingsinriktningen ska vara vägledande för den långsiktiga samhällsutvecklingen i Alvesta kommun. Den ämnar illustrera kommunens långsiktiga intentioner för den fysiska utvecklingen i hela kommunen. Det handlar om områden, platser och stråk dit kommunen framför allt vill se att utvecklingsinsatser lyfts fram, liksom särskilt viktiga samband och de områden som i ett översiktligt perspektiv har de största natur- och rekreationsvärdena.

Riktlinjer

De övergripande principerna som på en strategisk nivå visar kommunens förhållningsätt till kommunens utveckling är följande:

- Alvesta kommun ska utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Agenda 2030, de 17 hållbarhetsmålen och de 16 nationella miljömålen ska vara en utgångspunkt i all fysisk planering för att möjliggöra en omställning till ett hållbart samhälle.
- Kommunen ska utvecklas genom att tillskapa attraktiva boendemiljöer för alla och utveckla säkra och inkluderande offentliga platser. Kommunen ska säkerställa tillgången till attraktiv verksamhetmark för nya och befintliga företag och verka för goda pendlingsmöjligheter som är anpassade efter vardagen.
- Alvesta tätort vidareutvecklas genom att stärka sin position som regional transportnod och möjliggöra för pendling till och från kommunen.
- Övriga orter och landsbygden ska kunna utvecklas utifrån sin karaktär och förutsättningar. Hållbara transporter, bibehållen och utvecklande av natur- och kulturvärden präglas i all utveckling.

Natur, friluftsliv och besöksnäring

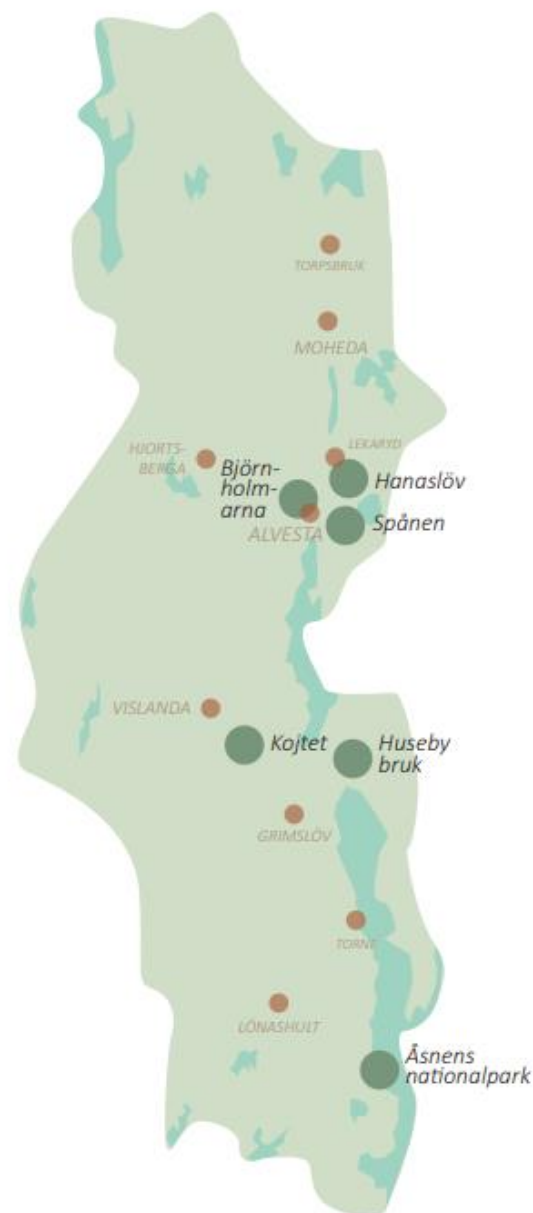
Alvesta kommun erbjuder flera möjligheter till upplevelser. Det kan vara allt från en nationalpark till ett populärt friluftsområde som erbjuder möjligheter till både vinter- och sommarsporter. Det finns fler områden och platser som kan lyftas som viktiga för natur, friluftsliv och besöksnäringen.

Områden som är viktiga idag och som har stor potential:

- Spånen
- Åsnen
- Hanaslövs friluftsområde
- Huseby bruk
- Kojtet
- Björnholmarna – kommunalt naturreservat

Inom dessa områden finns en blandning av olika naturtyper såsom sjöar, lövskogar, odlingslandskap, myrar och större sammanhängande skogar. Det finns många stråk som är viktiga att bevara och utveckla och några av dem är:

- Spånen - Hanaslöv
- Mellansjön
- Banvallsleden

Kommunikationer

Alvesta kommun är en kommunikationsnod och flera av länets viktiga infrastruktur återfinns här. För att förbättra kommunikationerna till och från regionen och i Alvesta kommun bör även viktig infrastruktur utvecklas.

Riksvägarna Väg 23, 25 och 27 samt väg 126 är utpekade som viktiga stråk. Likaså de två järnvägarna Kust till kust-banan och Södra stambanan. Utvecklingen av ett dubbelspår på Kust-till-kustbanan mellan Alvesta och Växjö ger positiv påverkan på tillgänglighet för spårbunden kollektivtrafik i regionen och interregionalt.

Triangelspår möjliggör utökad kapacitet på Alvesta station och underlättar godstransporter samt möjliggör för trygg gång- och cykeltrafik genom en planskildhet. En ny station vid Aringsås skapar nya möjligheter för hållbart resande och ökar tillgängligheten i regionen.

Cykelväg till Växjö via Gemla ökar möjligheterna till säker och komfortabel cykelpendling mellan kommunerna betydligt då det idag endast går att ta sig fram på landsväg utan vägren eller på enskilda vägar.

Strategibild

Här redovisas Alvestas samlade strategibild som sammanfattar Alvesta kommuns syn på utveckling i kommunen. Stärka tätorter i ett pärlband av kommunikationer som erbjuder tätorts eller tätortsnära boende med närhet till natur, friluftsliv och kultur.

Riktlinjer

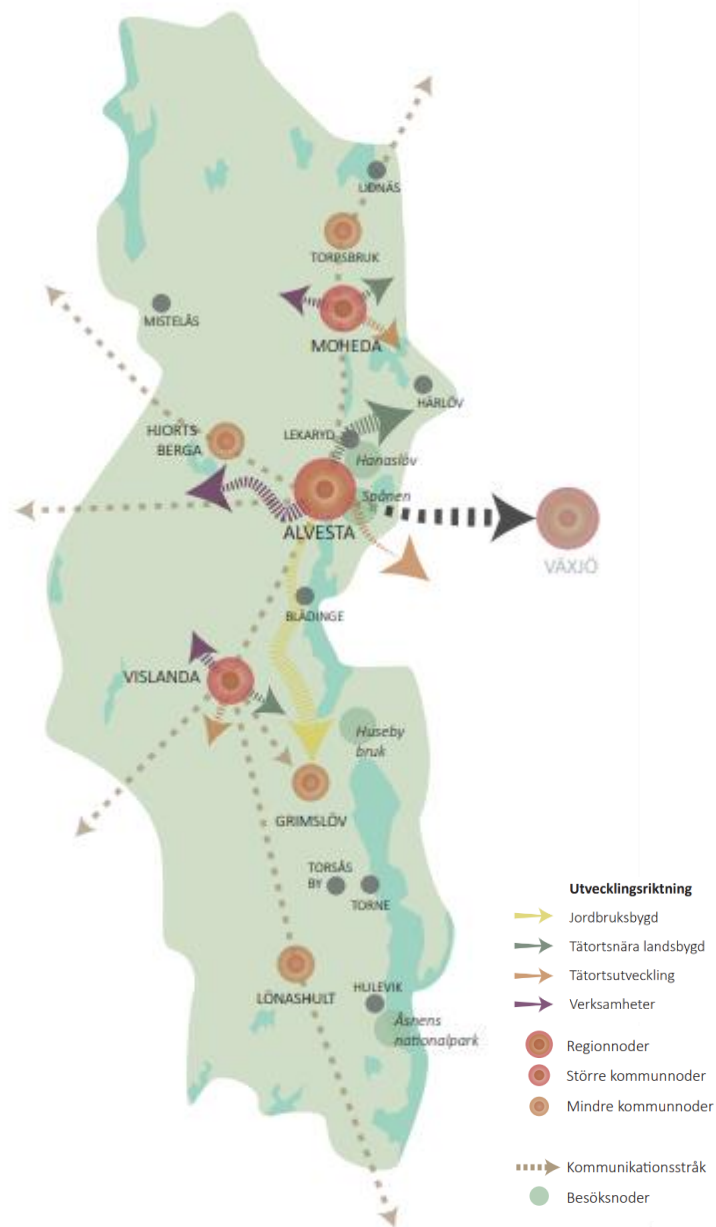
- Förstärk den befintliga bebyggelsestrukturen i kommunens större kommunnoder Alvesta, Moheda och Vislanda.
- Förstärk de fysiska sambanden i centralorten och kommunen. Det kan åstadkommas genom att överbrygga barriärer. Även underlätta kontakter mellan tätorter.
- Planlägg för sammanhållen bebyggelse enbart i de utpekade stråkens kommunnoder.
- Prioritera bostadsbebyggelse som kompletterar befintligt bostadsutbud och därmed bidrar till att stärka kollektivtrafik och service.
- Skapa renodlade och yteffektiva verksamhetsområden för störande eller ytkrävande verksamheter med goda förutsättningar för effektiva och hållbara transporter och som minimerar belastningen på miljön till följd av produktion och transporter.
- För en levande bebyggelsemiljö kan mindre störande verksamheter, till exempel tjänsteföretag, med fördel planeras in i blandad bebyggelse. Dessa kan också placeras vid trafikleder som buffert för bakomliggande bostäder.
- Jordbruksmark är en viktig samhällsresurs och ska endast bebyggas för att tillgodose betydelsefulla samhällsintressen om lämplig alternativ till lokalisering saknas.
- På all jordbruksmark i kommunen ska en lokaliseringssprövning föregå planläggning. Kommunens inställning till planläggning av jordbruksmark ska tolkas som restriktiv.
- Fragmentering ska undvikas och när jordbruksmark ska nyttjas till annan användning ska jordbruksmarkens värden ställas mot de värden som skapas för att nyttja marken för annan användning.

Alvesta
kommun

Datum:
2024-06-18

Dnr:
2021 § 161

Kommunnoder

En kommunnod är en tätort med en utbyggd privat såväl som offentlig service som försörjer ett större omland. De kan delas in i större och mindre kommunnoder. De har samma funktioner men beroende på omfattningen av serviceutbud och storlek försörjer de olika geografiska områden.

Riktlinjer

- En större kommunnod ska erbjuda förskola, skola och äldreboende.
- En mindre kommunnod ska erbjuda erforderlig offentlig service.
- Kommunen ska även verka för att upprätthålla eller förstärka kommunnoden. Det innebär bland annat det ska finnas förskola eller skola. Den offentliga servicen behöver inte bedrivas av kommunen utan kan vara till exempel en friskola.
- Kommunen ska verka för att få till stånd en ändamålsenlig kollektivtrafik till och från kommunnoden.
- Kommunen ska verka för att bygga ut stråk för cykel och vandring för att möjliggöra pendling, rekreation och turism.

Besöksnoder

Besöksnoder är de av kommunen utpekade viktiga besöksplatserna i Alvesta kommun. Det finns många

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

besöksmål i Alvesta men till de främsta hör Hanaslövs friluftsanläggning och Åsnens nationalpark.

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för att viktiga besöksnoder och övriga besöksmål i kommunen stärks och tillgängligheten ökar.

Landsbygden

Alvesta ska underlätta ett liv på landsbygden. I vissa samhällen på landsbygden försörjer dessa en del av kommunen genom service som både kan vara offentlig och/eller kommersiell. Det finns även rika miljöer i form av natur, kultur, friluftsliv och jordbruks- och skogsmiljöer som främjar hela kommunen. Lands- och skogsbygden är en viktig del av Alvesta kommun, inte bara som näringar men även kulturhistoriskt.

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för att underlätta ett boende på landsbygden och även i strandnära lägen, så som i LIS-områden.
- Kommunen ska verka för att möjliggöra nya näringar i skogs- och landsbygdsmiljö.
- Kommunen ska verka för att upprätthålla möjliggöra bättre kollektivtrafik på landsbygden.

Mark-och vattenanvändning

Mark- och vattenanvändningen visar på grunddragen i användningen av mark- och vattenområden i hela kommunen utifrån en ändamålsenlig struktur av bebyggelse, grönområden och kommunikationer. I avsnittet redovisas hur kommunen planerar att använda, utveckla och bevara den byggda miljön. Mark- och vattenanvändningen kan ha pågående, utvecklad eller ändrad användning.

Riktlinjer

- För mark- och vattenanvändningen finns flera olika ställningstaganden som ska eftersträvas, dessa presenteras som riktlinjer. Riktlinjerna är vägledande avseende användning och syftar till att möjliggöra att översiktsplanens intentioner kan uppfyllas.

Oförändrad markanvändning

Områden som idag är bebyggda eller planlagda föreslås användningen som "i huvudsak oförändrad användning", vilket innebär att kommunen bedömer att pågående användning är den som fortsatt skall gälla men att förändringar kan ske beroende på förutsättningarna på platsen. Förutsättningar kan förändras över tid, vilket gör att en användning kan vara möjlig på sikt. Det kan röra sig om förtätning i bostadsmiljöer eller omvandling av

verksamhetsmark till annan användning. Emellertid tolkas oförändrad användning som att områden nyttjas för det de är planerade för och först efter en utredning kan kommunen ta ställning till om användningen kan ändras.

Riktlinjer

- Planerade områden som önskas ändras från en användning till en ny ska föregås av en utredning för att fastställa att marken nyttjas för det den är bäst lämpad för.

Föreslagen markanvändning

Föreslagen användning innebär antingen nyexploatering eller utveckling av redan pågående användning.

Grönstruktur

Grönstrukturen är viktig för hela kommunen. En tätort behöver grönstruktur för att erbjuda invånarna rekreation, grönska, friluftsliv och för att tillhandahålla ekosystemtjänster.

Tillgång, närbarhet och tillgänglighet

Att från bostaden ha nära till parker och natur är en viktig förutsättning för ett aktivt liv med många positiva hälsoeffekter. För att uppnå miljömålet *God bebyggd miljö* rekommenderar Boverket att bostadsnära natur i form av parker och närnatur bör finnas inom 300 meter från bostäder och skolor. Ett område på 1 hektar har god potential att fungera som social mötesplats, plats för kortare promenad och inrymma lekmöjlighet för barn.

Riktlinjer

- Boende, skolor och förskolor bör ha 300 meter till ett grönområde över 1 hektar.
- I samband med att nya bostadskvarter byggs bör det säkerställas att naturliga gångvägar från tätorten till större grönområden finns. Öka tillgängligheten för gående och cyklisterna i centrum för att ge större möjligheter för boende att på ett trafiksäkert sätt nå grönområden som är större än en hektar.

- Mindre grönområden i tätorterna bör ges en utformning som ökar områdets potential till social mötesplats och lekmöjligheter.
- Kommunen ska sträva efter att skydda värdefull natur genom att tillskapa kommunala naturreservat eller främja insatser som medför ökad biologisk mångfald.

Ekosystemtjänster

I den byggda miljön kan det exempelvis handla om ekosystemens förmåga att rena luft, sänka temperaturen, omhändertagande av dagvatten och att erbjuda rekreativa och hälsosamma miljöer.

Ekosystemtjänster är indelade i fyra grupper utifrån vilken funktion de har; försörjande, reglerande, kulturella och understödjande ekosystemtjänster. I detta avsnitt presenteras ekosystemtjänster översiktligt med konkreta förslag på utveckling av ekosystemtjänster i Alvesta kommun. I efterföljande avsnitt fortsätter mer djupgående beskrivningar och analyser baserade på ett ekosystemtjänstperspektiv. Fokus ligger då på de kulturella tjänsterna i form av sociala och rekreativa värden samt de understödjande tjänsterna i form av biologisk mångfald.

Försörjande ekosystemtjänster

De försörjande ekosystemtjänsterna är materiella nyttor som ekosystemen levererar. Exempel är den mat vi får från växter och djur, dricksvatten, timmer, bioenergi och olika råmaterial.

Reglerande ekosystemtjänster

Reglerande ekosystemtjänster är naturens förmåga att reglera kritiska processer och oönskade effekter i miljön.

Exempel är att rena luft och vatten, reglera lokalt och globalt klimat, förhindra översvämningar och jorderosion, samt att pollinera grödor och vilda växter.

Kulturella ekosystemtjänster

Kulturella ekosystemtjänster är olika typer av immateriella funktioner som naturen tillhandahåller. Exempel är olika upplevelsevärden, naturens betydelse för människors hälsa samt rekreation, estetiska värden och ett natur- och kulturarv. Precis som bebyggelse har många parker och naturområden en viktig kulturhistorisk betydelse. De kan spegla hur människor tidigare har levt och brukat en plats, utvecklingen av en ort och ett landskap samt estetiska och arkitektoniska uttryck och ideal.

Understödjande ekosystemtjänster

Understödjande ekosystemtjänsterna är förutsättningen för att alla andra typer av ekosystemtjänster ska fungera och innefattar till exempel produktion av syre via växternas fotosyntes, närings- och vattencykler samt bildandet av olika livsmiljöer för växter och djur för en rik biologisk mångfald.

Riktlinjer

- I all fysisk planering ska befintliga ekosystemtjänster tillvaratas och utvecklas.

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

- Grönytor och gröna stråk bör utformas för flera funktioner såsom rekreation och olika ekosystemtjänster.
- Utpekade grönområden eller gröna stråk är eller kan nyttjas som ekosystemtjänster och ska beaktas i planeringen.

Mark- och vattenanvändning för utpekade tätorter

Nedan följer fördjupningar av utpekandet av mark- och vattenanvändningen för tät- och småorter i Alvesta kommun. Dessa är utpekade och fördjupade för att kommunen bedömt att det kan finnas strategiska vägval som bör vara utpekade i en översiktsplan. Övriga orter eller samhällen har stor betydelse för Alvesta men avseende den fysiska planeringen pekas inte några större utvecklingsområden ut. Dessa orter kan ändå ta stöd i översiktsplanens generella skrivningar och riktlinjer avseende avväganden och ställningstaganden för mark- och vattenanvändningen.

Alvesta och Lekaryd

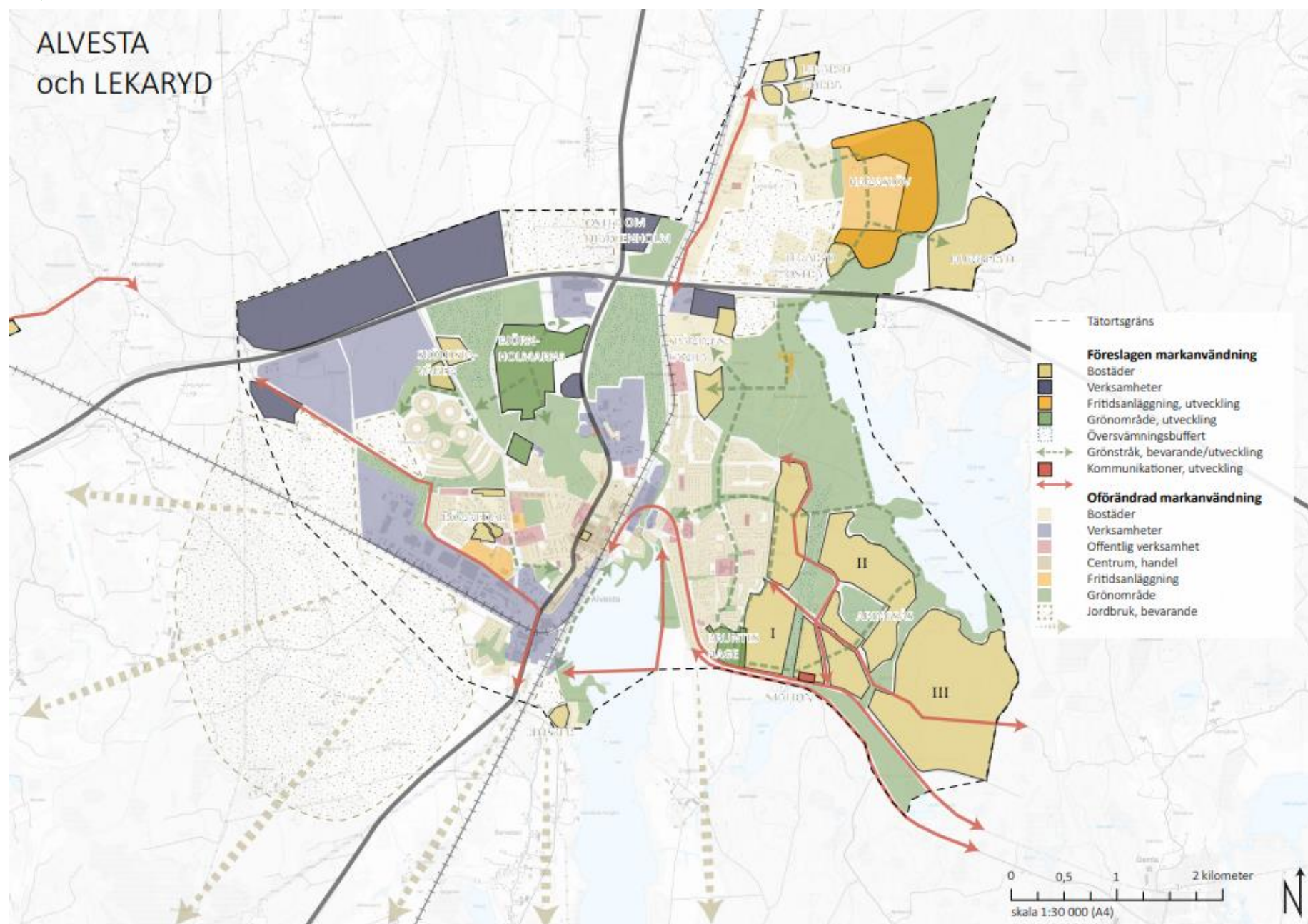
Alvesta tätorts utvecklingsområden är utpekade i fyra riktningar. Nordväst är hänvisat till verksamhetsutveckling. Främst norr om riksvägen är två större områden utpekade. För tätortsutvecklingen är sydost och Aringsås utpekade; för bostäder, offentlig och kommunal service samt verksamheter i mindre omfattning. I nordost finns den tätortsnära landsbygden med Lekaryd, Humleryd och Hanaslöv där landsbygdsnära boende och friluftsliv prioriteras. I sydväst prioriteras jordbruket.

Centrumutveckling

Alvesta centrum har en småstadskarakter med en blandning av bland annat små butiker, banker, hotell, mataffärer, caféer och restauranger. Därtill finns järnvägsstationen och busstation samt bibliotek och biograf. De olika verksamheterna är främst samlade kring Centralgatan, Storgatans mitt, kring Järnvägsparken, Torggatan och Allbogatan. Det är också här flertalet publika verksamheter är samlade.

Riktlinjer

- Gång-, cykel- och kollektivtrafik prioriteras och ges bättre villkor samtidigt som en god tillgänglighet med bil upprätthålls.
- Parkeringsplatser i centrum prioriteras så att handel och service främjas.

Bebyggelseområden

Bostäder

Bebyggelseområden för nya bostäder pekas ut nedan. Områdena är större och kan om inget annat anges etappindelas.

Aringsås

Hela Aringsås kommer att kunna ge möjligheter till flera tusen bostäder i olika former, verksamheter och handel. En blandning av flerbostadshus och friliggande hus förordas för att möjliggöra en diversitet i bebyggelsen. En diversitet av bebyggelse är också viktigt för att kunna utforma områden av olika karaktär i Aringsås. Aringsås ska utvecklas i samklang med de naturliga förutsättningarna som återfinns på platsen. Huvudstråk ska anpassas så att de både kan hantera en ökad mängd trafik men samtidigt ge intrycket av närheten till naturen. Bostadskvarteren anpassas till mindre enheter och följer naturens förutsättningar avseende terräng och växtlighet. Detta innebär att nya vägar och kvarter anpassas till dessa.

Aringsås etapp 1

Aringsås etapp 1 blir centrum och är den nya målpunkten mellan Alvesta och Växjö. Etappen möjliggör tågstation,

centrumfunktioner och boende i ett naturnära läge. Området präglas av en tät, hög och funktionsblandad centrumstruktur som då och då bryts upp av mötesplatser, gröna stråk och grönytor. Denna funktionsblandning är genomgående i området, där en variation av verksamheter och bostäder skapar liv och trygghet i stadsrummet under dygnets alla timmar. Aringsås etapp 1 syftar till att utvecklas som en viktig kärna i Aringsås som erbjuder plats för handel, kontor och verksamheter.

I Aringsås blir resande hållbart på grund av täthet och närhet i Aringsås finns det mesta tillgängligt inom gång- eller cykelavstånd, samtidigt som områdets stadsmässiga gatustruktur skapar enkla och säkra mobilitetsalternativ. Det nya stationsläget utmed kust till kust-banan skapar goda förutsättningar till enkelt, snabbt och framför allt hållbart resande. Bebyggelsen vid Aringsås etapp 1 sträcker sig upp mot sex våningar närmast det nya stationsläget utmed Kust till kust-banan, för att sedan trappas ned till två till tre våningar i takt med att Aringsås etapp 1 möter Aringsås etapp 2.

Riktlinjer

- Området ska utformas efter terrängens förutsättningar.
- Området ska planeras så att en hög täthet av, men också blandning av bostäder möjliggörs.
- Verksamheter i mindre skala och främst kontor och handel ska främjas.
- Kommunen ska verka för att en ny station för pendeltåg blir möjlig.
- Utpekade gröna stråk ska stärkas vid planläggning.

Aringsås etapp 2

I Aringsås etapp 2 är naturen påtagligt närvarande.

Höjdmässigt trappas området ned och byggnaderna är två till tre våningar höga samtidigt som bebyggelsestrukturen blir mindre tät och erbjuder fler gröna stråk och ytor.

Målsättningen är att området vid färdigställande skall ha en variation av både upplåtelseformer och bebyggelse. I området kan vi se allt från små hus och radhus till punkthus strategiskt utplacerade i terrängen.

Gator och vägars utformning anpassas efter naturens förutsättningar. Goda förutsättningar till att välja klimatsmarta resealternativ är självklara och i området är det enkelt att resa hållbart. Samtidigt som olika typer trafikslag samsas om utrymmet i det offentliga rummet.

I området läggs särskild vikt vid att anpassa både byggnader och stadsstruktur till de förutsättningar som skapats av

naturen. Naturens kvaliteter förstärks bland annat genom det offentliga rummets utformning och bebyggelsen är naturnära, vilket blir särskilt tydligt i det glapp som bildas mellan etapp ett och etapp två. Här sparas stora ytor natur som bildar gröna ytor och stråk, som kan hantera dagvatten samtidigt som de inbjuder till både motion och rekreation. I östra delen av grönområdet blir Romasjön den naturliga målpunkten och möjliga etableringar av mindre störande verksamheter.

Riktlinjer

- Området ska utformas efter terrängens förutsättningar.
- Området ska planeras så att en blandning av bostäder möjliggörs.
- Utpekade gröna stråk ska stärkas vid planläggning.

Aringsås etapp 3

Området ska över tid innehålla en variation av bebyggelse; radhus, parhus, låga flerfamiljshus och blandning av upplåtelseformer; hyres-, bostads-, eller äganderätter. Bostäderna utformas i trä med arkitektonisk höjd och mötesplatser. Bostäder i 2–3 våningar, framträdande grönytor och sparade naturstråk för rekreation med verksamheter och service. Bebyggelsen anpassas efter terrängens förutsättningar och där behov finns introduceras verksamheter som skola och barnomsorg. Naturmark och

gröna ytor kommer att sparas i så hög utsträckning som möjligt och bidra till livskvaliteten för de som nyttjar ytorna.

Riktlinjer

- Området ska utformas efter terrängens förutsättningar.
- Området ska planeras så att en blandning av bostäder möjliggörs.
- Utpekade gröna stråk ska stärkas vid planläggning.

Sköldstavägen

Möjligheter att utveckla tätortens bostadsmiljöer mot nordväst finns längs Sköldstavägen. Villabebyggelse, flerfamiljshus eller radhus kan vara lämpliga och ge ett naturnära boende med gen väg till centrum. Eventuell förekomst av förorening från tidigare skjutbaneverksamhet öster om kraftledningen bedöms som osannolik men det kan behöva utredas om massförflyttning har skett till de föreslagna områdena. Bullersituationen behöver belysas med hänsyn till Sköldstavägen.

Riktlinjer

- Utformning av framtida detaljplaner ska beakta ädellövsskogsdungen och gröna stråk på den östra sidan av Sköldstavägen.
- Anpassning bör ske till de naturliga sänkor som avgränsar områdena.
- En grön bård och skyddsavstånd mot verksamheter längs väg 25 bör hållas.

- En omvandling av Tubatippen till naturområde bör på sikt eftersträvas.

Spåningslanda

Nordost om den nya bebyggelsen i Spåningslanda och Fornvägen finns markområden som bedöms lämpliga för vidare utveckling av Spåningslanda och en vidare utveckling av centralorten. En blandad bebyggelse eftersträvas här. Söder om Spåningslanda återfinns Spåningslanda etapp 4 och är utpekade för primärt bostadsändamål.

Riktlinjer

- Utformning av framtida detaljplaner ska inte påverka jordbrukets fortsatta verksamhet
- I samband med planering och utbyggnad av framtida etapper av Spåningslanda bostadsområde kan delar av Spånenleden behöva ledas om, bevarandet av en gångled i Spåningslanda ska vara en förutsättning i det fortsatta planarbetet
- Spåningslanda etapp fyra ska primärt planläggas för bostäder men förutsättningarna för kompletterande användning kan också möjliggöras

Rönnedal

Västra Alvestas centrumnära delar har stor potential som bostadsområde. Närområdets karaktär med blandad bebyggelse såväl på höjden som i upplåtelseform ger goda

förutsättningar att nybyggnation naturligt kan smälta väl in i befintlig.

Riktlinjer

- Det bör eftersträvas en möjlig utveckling av både bostäder och sportanläggningar inom området
- Dagvattenhantering vid Rönnebyr ska särskilt beaktas
- En tät och blandad bebyggelsestruktur blandat bör eftersträvas
- En utveckling av rekreativa värden i ädellövsbogen ska möjliggöras.

Kloster

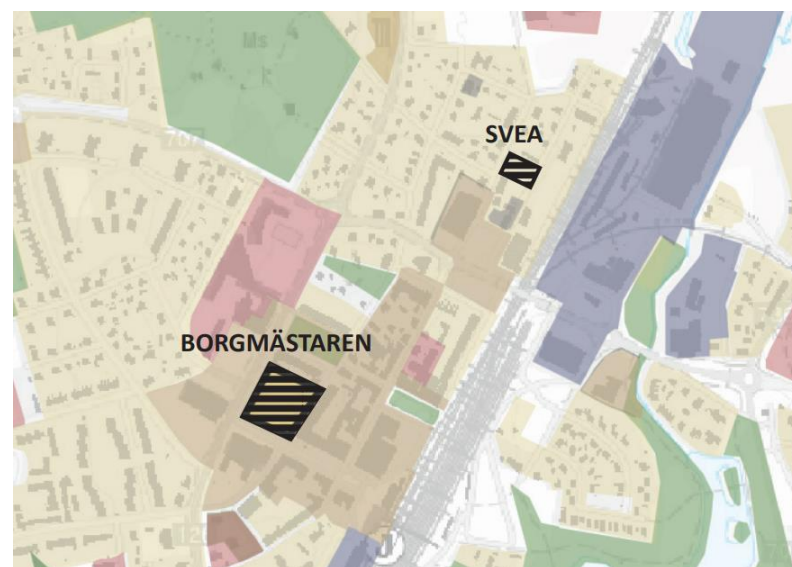
Strax söder om Alvesta tätort ligger bebyggelse vid Kloster som fått sitt namn från en röstskola som tidigare fanns på platsen. Området ligger naturskönt och lantligt, nära Salen och har höga naturvärden utmed strandlinjen. Föreslaget bebyggelseområde återfinns till stor del utanför strandskyddat område. Befintlig bebyggelse avskärmar den nya bebyggelsen från stranden.

Riktlinjer

- Bostadsbebyggelse bör anpassas till omgivningen och hänsyn ska tas till bevarandevärd natur.
- Hänsyn behöver även tas till eventuell utvidgning av avloppsreningsverket.
- Området bedöms som tätortsutveckling söderut.

Förtätningsområden

I Alvesta finns ett antal platser som pekats ut som lämpliga för förtätning för bostadsändamål. Fler förtättningsprojekt kan pekats ut inom befintlig bebyggelse om användningen inte skiljer sig nämnvärt från dagens.

Borgmästaren

Idag består området av mindre flerbostadshus i två våningar byggda på 1940-talet. Området ligger mycket centrurnära. Bedömningen är att området är lämpligt för kvartersstruktur i

flera våningar. Exploatering av området sker i den mån intresse finns hos fastighetsägarna.

Riktlinjer

- Utveckling sker i den omfattning som fastighetsägarna önskar driva den.
- Närheten till Allbogatan medför att bebyggelsen behöver förhålla sig till trafikbuller och vibrationer. Bebyggelsen ska bidra till att ge Allbogatans gaturum stadskarakter och sluta samman gaturummet.

Svea

En öppen grusyta som används för parkering finns idag infälld i ett centrumnära bostadsområde. Läget lämpar sig väl för bostäder utifrån närheten till Alvesta centrums service och kollektivtrafik.

Riktlinjer

- Läget nära järnvägen medför vibrations- och bullerproblematik som är avgörande att lösa vid nybyggnation.
- Eventuell påverkan från närliggande misstänkt markförorening från tidigare skyltfabrik och verkstadsindustri bör undersökas.

Lekaryd, Hanaslövs och Spånens friluftsområden

Hanaslövs friluftsområde är en viktig målpunkt för såväl kommunens invånare som för regionens. Det är således ett

viktigt mellankommunalt intresse. Arbeten med att utveckla området pågår ständigt, under 2021 togs ett visionsprogram fram för Hanaslövsområdet. Visionen ligger till grund för utpekanden och riktlinjer i översiktsplanen. Områden för stugor eller kompletterade bostadsbebyggelse föreslås i mindre omfattning i söder om och nordväst om friluftsområdet. Områdena för stugor eller kompletterande bostadsbebyggelse är begränsat eftersom friluftslivet och rekreativmöjligheterna är prioriterade. En cykelväg, med start på en cykelförbindelse under riksväg 25, förordas och ansluter till korsningen vid infarten till Dansjö och Lekaryd Norra.

Området runt Hanaslövs friluftsområde tryggas genom en bred zon med natur. Syftet är att möjliggöra för en naturlig avgränsning samtidigt som zonen kan nyttjas för rekreation och friluftsliv. Ett område mellan Spånens friluftsområde och Lekaryd/Hanaslöv är utpekat för att stärka kopplingen mellan dem för att på sikt kunna utveckla fler samband. Lekaryd östra, Lekaryd norra och Humleryd öster om Lekaryd ses som möjliga etableringar för ny bostadsbebyggelse. Gemensamt för samtliga områden är att erbjuda ett natur- och landsbygdsnära boende på större fastigheter.

Lekaryd östra

Lekaryd östra är ett komplement till Lekaryds nyare bebyggelse söder om Hanaslövsområdet och är den sista etappen inom denna del av Lekaryd. Här möjliggörs ett tiotal tomter för enskilda bostadshus anpassade till terrängens förutsättningar och närheten till friluftsområdet.

Lekaryd Norra

Lekaryd Norra återfinns norr om Lekaryds by och öster om infarten till Dansjö. Här finns goda möjligheter att skapa landsbygds- och friluftsnära boende. Området utpekade i fyra olika etapper. Här finns en möjlighet att erbjuda boende i mer blandad variation. Bebyggelsen får dock inte påverka intrycket av landskapet och kringliggande miljöer, varför en lägre bebyggelse förordas.

Humleryd

Humleryd ligger öster om Lekaryd och återfinns i en småskalig jordbruksbygd. Här finns möjligheter att skapa ett landsbygdsnära boende där större tomter kan erbjudas för att skapa en diversitet i utbudet av småhustomter i Alvesta.

Spånenleden

Spånenleden är en led med nationell status och är en 12 kilometer lång vandringsled som följer Spånens västra strand,

för att sedan fortsätta upp genom Spåningslanda och vidare mot Hanaslöv.

Riktlinjer

- Inom det utpekade grönområdet runt friluftsanläggningen ska ingen verksamhet som kan påverka friluftsområdet negativt etableras.
- Ett grönområde, ett grönt stråk mellan Spånens friluftsområde och Hanaslöv ska stärkas för att på sikt kunna skapa ett bättre samband och öka tillgängligheten.
- Möjliga utvecklingsområden för friluftsanläggningen Hanaslöv återfinns öster och nordost om nuvarande anläggning.
- I samband med planering och utbyggnad av framtida etapper av Spåningslanda bostadsområde kan delar av Spånenleden behöva ledas om, bevarandet av en gångled i Spåningslanda ska vara en förutsättning i det fortsatta planarbetet.
- Områden för stugor eller liknande verksamhet föreslås norr om friluftsområdet för att ha en direkt närhet till anläggningen.
- Fastigheterna för friliggande enbostadshus bör vara på ca 2000–3000 m²
- Friliggande småhus ska prioriteras i Lekaryd Östra och Humleryd. I Lekaryd Norra ska friliggande småhus prioriteras men kan, om förutsättningarna finns, också

möjliggöra radhus, kedjehus och flerbostadshus i högst två plan.

- Lekaryds by med omnejd ska exploateras endast om det är förenligt med riksintressets förutsättningar.
- En cykelväg på Lekarydsvägen, från södra sidan av viadukten till korsningen infart Dansjö gård och Lekaryd Norra ska möjliggöras.

Verksamheter

Utveckling av verksamheterna i kommunen är en förutsättning för att möjliggöra konkurrenskraftiga företag och tillskapa arbetstillfällen. Områdena utpekade i Alvesta tätort är noga utvalda för att skapa förutsättningar för detta.

Verksamheter norr om Riksväg 25

Verksamheter kommer främst föreslås att lokaliseras norr om riksväg 25, öster och väster om Sköldstavägen. Området ses som en fortsättning på riktning av utbyggnaden av befintliga verksamhetsområden vid Orrakullen. Närheten till befintliga verksamheter och bra infrastruktur är en grundförutsättning för att erbjuda bra verksamhetsmark.

Verksamheter söder om Värnamovägen

Verksamheter föreslås också söder om Värnamovägen, direkt väster om Orrakullen etapp 1. Området ses som en komplettering av befintliga verksamhetsområden vid

Orrakullen. Närheten till befintliga verksamheter och bra infrastruktur är en grundförutsättning för att erbjuda bra verksamhetsmark.

Norra industriområdet

Den södra delen av verksamhetsområdet är centralt beläget i tätorten och ligger med närhet till några av de större kollektivtrafik-stråken i tätorten. Med hänsyn till det centrala läget och verksamheters närhet till befintliga bostäder bör strävan i det längre perspektivet vara att störande verksamheter beläggas i södra delen av Norra industriområdet ska flyttas till verksamhetsområden.

Riktlinjer

- Undersöka möjligheterna att på längre sikt omvandla de södra delarna av verksamhetsområdet med bostäder, handel och andra verksamheter som inte är störande för omgivningen. I samband med eventuella framtida förändringar i området ska hänsyn tas till befintligt invallningsföretag.
- Vid eventuell förändring från verksamheter till bostäder bör eventuell föroreningsgrad från pågående och avslutade verksamheter (bilvårdsanläggning/bilverkstad/åkerier) undersökas.

Västra industriområdet (Ilabäcksområdet)

Området bör utvecklas som industriområde och förtätas i de delar där det är möjligt.

Öster om Hjärtenholm

Området bör utvecklas till verksamhetsområde för mindre störande verksamheter.

Spåningslanda

Öster om det nya handelsområdet i Spåningslanda finns markområden som bedöms lämpliga för vidare utveckling av handel och mindre verksamheter. Idag nyttjas marken för jordbruket men bedöms som viktigt för fortsatt utveckling av näringslivet.

Handel och service

Alvesta tätorts dagligvaruhandel finns inne i och utanför centrum. Utanför centrum finns inga närbutiker.

Inom befintliga bostadsområden kan enklare service, exempelvis i mindre omfattning tillåtas.

Riktlinjer

- Alvesta tätorts handel bör koncentreras till centrum med undantag av när- och servicebutiker som bör finnas spridda för ökad tillgänglighet för boende.

Infrastruktur

Dubbelspår Alvesta – Växjö

Framkomlighet och turtäthet är avgörande för att järnvägen ska vara ett attraktivt alternativ till andra transporter.

Tillgängligheten till och från samt vidareutveckling av Södra stambanan, kommer medföra ökat resande på kust-till-kustbanan. Alvesta kommun har tillsammans med andra aktörer utrett förutsättningarna för kapacitetshöjande åtgärder mellan Alvesta-Växjö och för ett dubbelspår även genom tätorten. Dubbelspår på Kust-till-kustbanan mellan Alvesta och Växjö ger positiv påverkan på tillgänglighet för spårbunden kollektivtrafik i regionen och interregionalt.

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för ett dubbelspår mellan Alvesta-Växjö.
- Kommunen ska verka för att ett dubbelspår byggs hela vägen till Alvesta station.

Stationsläge Aringsås

När Aringsås byggs ut förbereder Alvesta kommun för att ett nytt stationsläge möjliggörs. Ett stationsläge gör det möjligt att öka det hållbara resandet i kommunen och öka kompetensförsörjningen av regionen.

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för att ett stationsläge med tillhörande planskildhet möjliggörs i nationell infrastrukturplan i samband med att dubbelspårutbyggnaden (etapp 3) genomförs.

Triangelspår

Triangelspår som binder samman Kust-till-kustbanan och Södra stambanan ökar möjligheten att transportera gods på järnväg och väg. Det föreslagna triangelspåret innebär också att en planskildhet behöver komma till stånd för att öka tillgängligheten på Länsväg 126, främst för gång- och cykeltrafikanter men även för godstrafiken.

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för en planskildhet under Triangelspåret.

Förbifart Alvesta

För att öka trafiksäkerheten och skapa trygga gatumiljöer i centrala Alvesta behöver en förbifart för länsväg 126 komma till stånd. I dagsläget färdas mycket tung trafik genom centrala Alvesta och kommunens målsättning är att minska denna till fördel för övriga trafikanter. Den planerade planskildheten vid triangelspåret ökar möjligheterna att skapa förbifart i tätortens västra delar.

Riktlinjer

- För att skapa ett trafiksäkert centrum ska kommunen verka för att tungtrafik ska ledas ut från centrala Alvesta.

Cykelväg till Växjö

Cykelväg till Växjö via Gemla ökar möjligheterna till säker och komfortabel cykelpendling mellan kommunerna betydligt då det idag endast går att ta sig fram på landsväg utan vägren eller på enskilda vägar.

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för att en cykelväg till Växjö ska byggas.

Österled – förlängningen av Fornvägen

Vid utbyggnad av bostäder i östra Alvesta och Aringsås behöver gatunätet kompletteras för att hantera de nya trafikströmmar som tillskapas och möjliggöra kollektivtrafik. Fortsättning av Österled söderut är beroende av tätortsutveckling och Aringsås framväxt. En Österled ner till Växjövägen (väg 707 mot Gemla) är beroende av en ny planskildhet vid kust-till-kustbanan.

Riktlinjer

- Gestaltningen av den nya vägen ska anpassas till terrängen och kompletteras med gång- och cykelväg.

Överföringsledning VA och Fjärrvärme mellan Alvesta och Växjö

Alvesta kommun och Växjö kommuns respektive energibolag, Växjö Energi Ab och Alvesta energi AB, har planer på att koppla samman fjärrvärmenätet mellan orterna för att kunna få samverkansvinster och öka robustheten i systemet. Samtidigt planeras att anlägga en tryckspilleledning mellan orternas avloppsreningsverk.

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för att en cykelväg byggs ovanpå överföringsledningen.

Grönstruktur

Östra Alvesta

På en övergripande nivå gränsar östra Alvesta till ett stort skogsområde som fungerar som rekreationsområde. Detta bör värnas som ett eller flera sammanhängande stråk samtidigt som bebyggelse tillåts flikas in där det är lämpligt. Tvärgående grönt stråk ned mot Prästängsskolan utvecklas som länk. Ett norr-sydgående gröonstråk mitt i stadsdelen bör också utvecklas som länk. Vid ny-byggnation bör nya kilar eller stråk sparas ut mot rekreationsområdet.

Salen – Lekarydsån

I centrala Alvesta möts Salen och Lekarydsån i en smal passage. Befintliga rekreationsstråk utmed Salens stränder

bör utvecklas samt förlängas utmed Lekarydsån. Området utmed Lekarydsån är i huvudsak fuktigt och otillgängligt men har höga naturvärden. I den södra delen av området finns påverkan av erosion och skred. Anvisning och anläggande av någon enklare form av led kan vara aktuellt.

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för att förebygga och åtgärda risk och skador från erosion in de bebyggda delarna vid Lekarydsåns södra område.

Västra Alvesta

I västra Alvesta är inte grönstrukturen lika omslutande och sammanhängande på grund av jordbruksområden och industriområden. Däremot finns en tydlig och bred kil av natur som sträcker sig från väg 25 i norr genom Hagaparken in till centrum och har därför stort rekreativt värde. Norra delen fungerar som översvämningssmark. I zonen mellan befintliga bostäder i Påvelsgårdsområdet är det av stor vikt att den tätortsnära naturen utvecklas med stigar och upplevelsemässiga kvaliteter eftersom planerade verksamhetsområden tar stora arealer skogsmark i anspråk. De mellersta och södra delarna av västra Alvesta är byggda så att sammanhängande gröna stråk ut till omgivande natur inte är möjliga. Bland annat är Södra stambanan och kust-till-kustbanan stora barriärer. Istället bör de park- och naturtytor

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

som finns utvecklas separat och bindas samman med gångvägar genom/mellan bostadskvarter. I området västra Rönnedal bör befintligt inneslutet stråk bevaras och kvaliteterna utvecklas.

Riktlinjer

- Västermaden bör på sikt införlivas i Björnholmarnas naturreservat. Kommunen ska utreda förutsättningarna för en utökning av naturreservatet.

Bruntes Hage

Området ligger i Östra Alvesta och har höga naturvärden såväl som rekreativa värden. Kommunen ser en möjlighet att på sikt utveckla området till ett nytt kommunalt naturreservat.

Riktlinjer

- Kommunen ska utreda möjligheterna att skapa ett naturreservat vid Bruntes Hage.

Moheda

En viktig utvecklingsfråga för Moheda är att skapa ett mer inbjudande, sammanhållet och tydligare centrum. För att åstadkomma detta föreslås bland annat skapande av lugna gatumiljöer där gång- och cykeltrafiken prioriteras och ett centrum fritt från tung trafik. Centrum ska vara levande och innehålla såväl handel och service som bostäder.

En avgörande förutsättning för att kunna utforma lugna gatumiljöer i centrum är att minska störningarna av trafiken. Industrierna norr om centrum kräver tunga transporter och har idag inget användbart alternativ till att föras genom centrum. Trafik till industrierna leds därför om till Torpsbruksvägen och justeringar görs längs denna för att underlätta för den tunga trafiken.

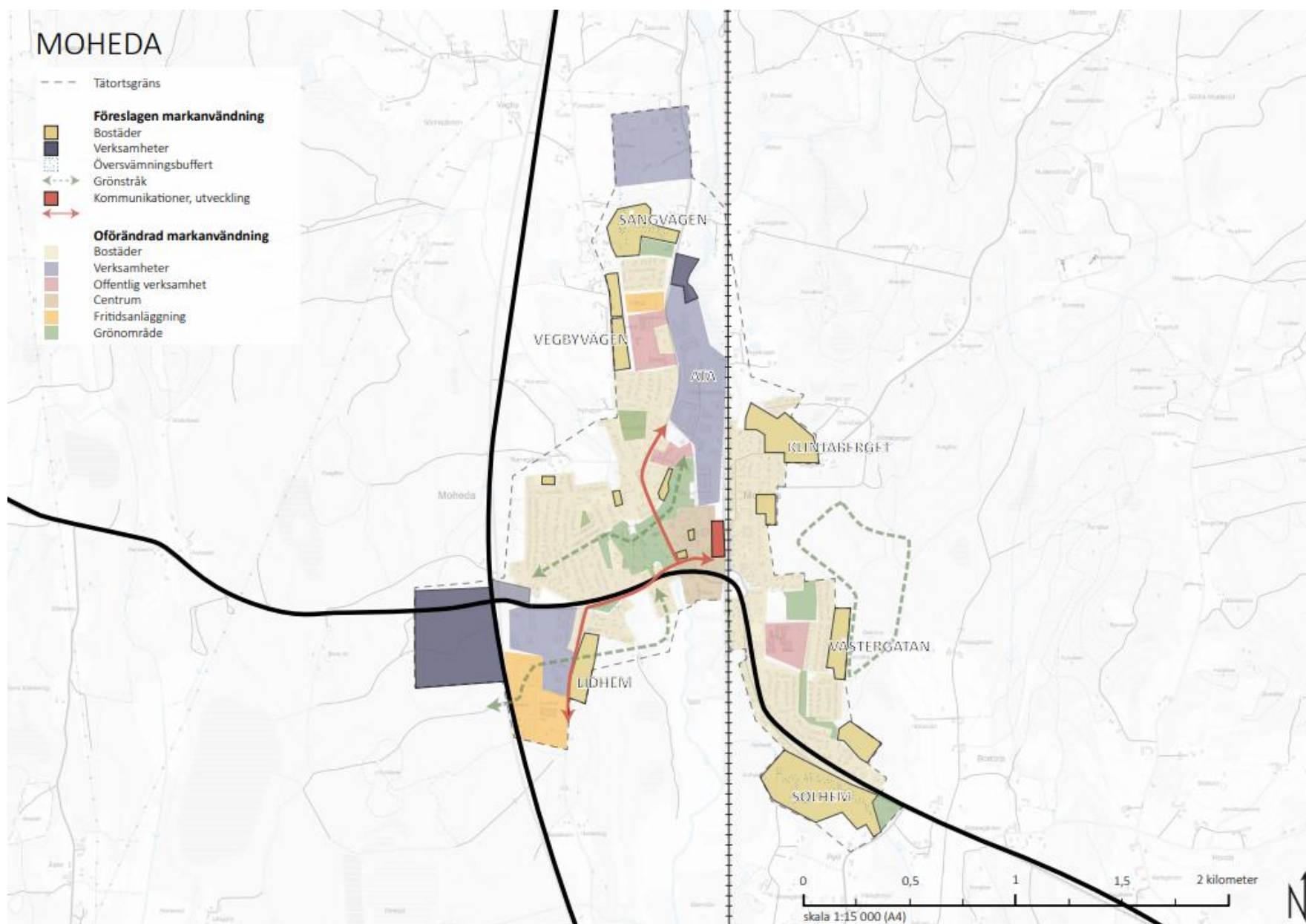
Centrumutveckling

Utveckling och förnyelse av Moheda centrum skall leda till att centrum blir tydligare och mera sammanhållet. Kopplingen mellan centrum och platsen för tågstoppet är viktig för att skapa ett attraktivt centrum.

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för att få till minskad tung trafik genom centrum, särskilt Storgatan och Västra järnväggsgatan. Den tunga trafiken som trafikeras genom centrum ska omledas till Torpsbruksvägen.

- Västra järnväggsgatan ska prioriteras för kollektiva färdmedel samt för gång och cykel.
- Kommunen ska verka för att möjliggöra förtätningsmöjligheter för bostäder i centrala Moheda.
- Kommunen ska möjliggöra för en höjning av tätortssiluetten i Moheda.
- En cykelväg från idrottsplatsen via Slätthögsvägen och till centrum ska genomföras.
- Grönstrukturen kring Mohedaån och Borslövsvallen ska utvecklas för att främja biologisk mångfald och rekreation.

Bebyggelseområden

Sångvägen

Idag återfinns ett större planlagt område norr om Sångvägen. Utformningen bedöms inte som attraktiv och en omdaning fordras för att tillskapa mer ändamålsenliga bostadsmiljöer.

Vid en omdaning av planen och området i stort bör det studeras huruvida området kan få en bättre koppling till centrum och bra anslutning med gång- och cykelväg. Förutsättningar bör finnas för att några större villatomter kan skapas för ny bebyggelse i området. Vid en omdaning av planen bör även grönstrukturen ses över.

Riktlinjer

- Tillkommande bebyggelse skall hållas samman med befintlig bebyggelse.
- Kopplingen mot centrum samt tillgång till grönområde beaktas vid omdaning av området.
- Gång- och cykelvägsanslutningar samt tätortsgrönskan ses över.
- Vid en omdaning av planen ska en ändamålsenlig koppling till omkringliggande grönområden skapas.

Lidhem

I den östliga slutningen mot Mohedaån finns idag ett skogbeväxt område som lämpar sig för ny småhusbebyggelse. Här kan attraktiva boendemiljöer skapas som är anpassade till

slutningens förutsättningar. Här finns även möjlighet att skapa grönstruktur och stråk i östvästlig riktning som angör ett stråk söder om Toffelvägens verksamhetsområde.

Området ligger i anslutning till ett vattenskyddsområde.

Riktlinjer

- Inom föreslaget område för bostäder ska en blandning av bebyggelse eftersträvas.
- Ett grönstråk genom föreslaget bostadsområde ska möjliggöra passage från Ådalsvägen till stråk väster om Gamla Alvestavägen.
- Planläggning ska föregås av geoteknisk utredning.
- Närheten till vattenskyddsområdet ska beaktas.

Öster om Vegbyvägen

Öster om Vegbyvägen och väster om den nya förskolan i Moheda finns ett antal byggrätter som ännu inte nyttjats för byggnation. På delar av området bedrivs idag jordbruk och äldre enskilda bostadshus återfinns även på platsen. Området kan på sikt möjliggöra en komplettering med bebyggelse i Moheda men förutsättningarna beaktas. Jordbruket är viktigt och kan möjliggöras även i fortsättningen om planerna uppdateras.

Riktlinjer

- Vid en revidering av detaljplanen ska bostadshus i tre våningar möjliggöras.
- Jordbruket bör kunna fortsätta sin verksamhet och finna ett samspel med tillkommande bebyggelse.

Områden vid Klintaberget

Området är möjligt för tätortsnära tomter av landsbygdskaraktär. Ett område öster om Villagatan berörs också av markföroreningar och området är sanerat. Området är idag delvis planlagt för bostäder och inriktningen bör vara att området i framtiden kan användas för bostadsändamål.

Riktlinjer

- Planering för bostäder ska ske med början på området norr om Klintabergsvägen.
- Inom områdena kring Klintaberget för större småhustomter prövas för att skapa en tydlig övergång från tätort till landsbygd i Moheda.
- Planläggning ska föregås av geoteknisk utredning.

Område för landsbygdsboende i Solhem

I anslutning till Växjövägen och vägen mot Grännaforsa finns förutsättningar att etablera bostäder för landsbygdsboende med större tomter. Kommunal infrastruktur finns utbyggt i närområdet. Landsbygdsboende i denna del skulle ge ett mervärde med närhet till kulturlandskapet.

Riktlinjer

- Bebyggelse anpassas till riksintresse för kulturmiljö. Anpassning skall ske till det mötande odlingslandskapets karaktär vad gäller skala, utformning och placering.
- Planläggning ska föregås av geoteknisk utredning.

- Bebyggelseområde utformas så att antalet utfarter till Växjövägen begränsas. Utfarter sammanförs med fördel till Grännaforsavägen. Dessa frågor beaktas i detaljplanering.

Förtätningmöjligheter i Moheda

Flertalet mindre områden är utpekade för förtätning i markanvändningskartan. Många platser är idag planlagda men saknar attraktivitet, vilket skulle kunna förändras genom en omdaning av planen. Förutsättningarna på respektive plats avgör möjligheterna till förtätning och typ.

Öster om Västergatan

Öster om Västergatan finns idag en mindre del av en fastighet som kan möjliggöras för bostäder. Platsen lämpar sig för ett mindre flerbostadshus. En ny detaljplan kan vara aktuell för detta ändamål.

Riktlinjer

- Området som föreslås för förtätning ska föregås av en analys av förutsättningarna på plats.
- Fordras det en planändring ska en utredning föregås av detta för att säkerställa att platsen inte förändras avsevärt.

Grönstruktur

Grönstrukturen i Moheda domineras av Hembygdsgården och Borslövsvallen. Dessa två har separata funktioner men är lika viktiga för invånarna i Moheda. Dessa ges möjlighet att utvecklas i samma riktning som tidigare för att tillgängliggöra platserna. Även kyrkogården är utpekad som ett grönområde. Den utgör en besökspunkt och ett stråk genom Moheda. Flera andra områden och stråk är utpekade och därmed redovisade i översiktsplanen. Dessa oftast mindre avgränsade områden utgör viktiga gröna lungor för sitt område men också som möjliga spridningskorridorer för att stärka och bibehålla den biologiska mångfalden.

Borslövsvallen

Borslövsvallen är ett välbesökt grönområde som under de senaste åren utvecklats till att inbegripa både skate- och lekpark. Platsen används också för lokala evenemang.

Borslövsvallen är ett viktigt grönt inslag men även en viktig mötesplats för människorna i Moheda.

Riktlinjer

- Området ska fortsatt vara en park och ett grönområde.

Hembygdsgården

Hembygdsgården i Moheda är en samlingspunkt för invånarna och erbjuder både rekreation och kulturmiljöer.

Centralt gröonstråk

Ett grönt stråk genom Moheda i öst-västlig riktning. Stråket har god potential att utvecklas som spridningskorridor.

Riktlinjer

- Det centrala gröonstråket ska beaktas och utvecklas.

Grönt stråk södra Moheda.

Ett gröonstråk genom föreslaget bostadsområdet kan möjliggöras genom en passage från Ådalsvägen till stråk väster om Gamla Alvestavägen. Detta är delar av ett befintligt stråk som kan bindas samman med centrum för att stärka det. Stråket fortsätter över länsväg 126 västerut, vilket är en utmaning att tillgängliggöra och göra tryggt.

Riktlinjer

- Ett gröonstråk genom föreslaget bostadsområdet ska möjliggöra passage från Ådalsvägen till stråk väster om Gamla Alvestavägen.

Verksamheter

Utveckling av verksamheterna i kommunen är en förutsättning för att möjliggöra konkurrenskraftiga företag och tillskapa arbetstillfällen. Områdena utpekade i Moheda tätort är nog utvalda för att skapa förutsättningar för detta.

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

Norr om ATA

För att möjliggöra omdaning av centrum där tung trafik minskar fordrar det att en utveckling av ATA timmers sågverksverksamhet möjliggörs norr om sin befintliga verksamhet. Utpekandet och en utveckling norrut görs således mot bakgrund av möjligheter till utökad verksamhet och en möjlighet att ta emot transporter norrifrån (på Torpsbruksvägen).

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för att möjliggöra en infart till ATA från deras norra verksamhetsområde.
- Verksamheter ska anpassas så att störningar inte påverkar närboende negativt.
- I samband med utveckling av verksamheten ska en utredning om ny anslutning från länsväg 126 norr om Moheda utredas.

Väster om Länsväg 126

Ny plats för verksamhetsområde föreslås väster om väg 126 eftersom det inte finns någon naturlig plats för utveckling av verksamhetsområde på samma sida som samhället finns idag. Området föreslås få tillfartsgata från väg 746, vägen Moheda – Rydaholm. Verksamhetsområde vid väg 126 gynnar både samhället och dess miljö. Verksamhetsutvecklingen kan fortsätta och läget utanför centrum ger minimala störningar.

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

Vislanda

En viktig utvecklingsfråga för Vislanda är att tillgängliggöra centrum. För att åstadkomma detta föreslås bland annat nya cykelvägar, vilket kan ge lugnare gatumiljöer så att gång- och cykeltrafiken kan prioriteras. Centrum ska vara levande och innehålla såväl handel och service som bostäder, vilket fordrar en förtätning av platser inom centrum. En cykelväg från Vislanda tätort till Kojtet hör också till en av de viktiga punkterna till att utveckla Vislanda.

Centrumutveckling

Utveckling och förnyelse kan ge möjligheter till ett attraktivt centrum. Centrummiljön ska innehålla de funktioner som behövs för en vital miljö, både handel och service samt bostäder. En cykelväg på Storgatan och en omledning av tung trafik från Fabriksgatan är en förutsättning för att skapa ett mer attraktivt centrum i Vislanda.

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för att få till minskad tung trafik genom centrum. Den tunga trafiken som måste trafikeras genom centrum ska omledas från Fabriksgatan.
- Alvesta kommun ska genom den regionala cykelplanen genomföra utbyggnad av cykelväg på Storgatan.

Bebyggelseområden

Bostäder

Kvarnholmenområdet

Området är idag detaljplanelagt för bostäder och delvis utbyggt men är till stor del icke exploaterad mark.

Kvarnholmen har möjlighet att utvecklas med attraktiva bostadstomter och mer rekreativa områden med grönstråk. Därför finns det ett behov av att se över möjligheterna att utveckla denna plats som redan har kommunal infrastruktur förberedd samt inslag av god grönstruktur.

Riktlinjer

- Vid ny planläggning ska grönstrukturen beaktas särskilt.
- En ny plan ska möjliggöra en blandning av bostäder.

Kvarnabacken

Områdena utpekade för bostäder återfinns väster om tätorten och söder Sockenvägen. Området har viss landsbygdskaraktär och här finns goda möjligheter att tillskapa boendemiljöer med landsbygdskaraktär. Närheten till både natur och rekreation samt tillgängligheten till service och kollektivtrafik gör att den här platsen är tilltalande för nya bostäder. Etablering av bostäder inom utpekade områden ska inte negativt påverka eller omöjliggöra jordbrukets fortsatta drift och utveckling.

Riktlinjer

- I områdena utpekade vid Kvarnbacken ska endast lägre bebyggelse möjliggöras.
- Friliggande småhus ska prioriteras men kan inom områdena, om förutsättningarna finns, också möjliggöra för radhus, kedjehus och flerbostadshus i högst två plan.
- Hänsyn ska tas till kringliggande jordbruk.
- Områdena ska byggas ut etappvis.

Område söder om tätorten

Ett område för bostäder är utpekat söder om tätorten och syftar till att skapa möjligheter för att binda samman tätorten i söder. Området är av landsbygdskaraktär och således finns goda möjligheter att tillskapa attraktiva boendemiljöer.

Riktlinjer

- Friliggande småhus ska prioriteras men kan inom områdena, om förutsättningarna finns, också möjliggöra för radhus, kedjehus och flerbostadshus i två våningar
- Möjligheten att utveckla gång- och cykelstråk för att binda samma den västra delen och södra delen av tätorten ska utredas i samband med en detaljplan.

Förtätning i Vislanda

Tre mindre områden möjliga för förtätning är utpekade för bostäder. Samtliga är planlagda för bostäder men kan behöva en översyn för att skapa attraktiva boendemöjligheter i

Vislanda. En flexibilitet efterfrågas för att möta efterfrågan på bostäder.

Riktlinjer

- I utpekade områden ska bostäder upp till tre våningar möjliggöras så att både småhus och flerbostadshus kan etableras.

Grönstruktur

Vislanda har generellt en god tillgång till grönområden, vilket är mycket värdefullt för att skapa förutsättningar för ett aktivt liv med många positiva hälsoeffekter.

Kojtet och området mellan Mellansjön och Kojtasjön

Ett vackert naturområde med många vandringsleder återfinns öster om Vislanda tätort. De två sjöarna Mellansjön och Kojtasjön samt den kommunala badplatsen Kojtet är viktigt för Vislandas rekreativmöjligheter.

Riktlinjer

- Kommun ska verka för att möjliggöra en utveckling av rekreativområdet vid Mellansjön och Kojtet.
- Ingen bebyggelse ska möjliggöras vid Kojtet som innebär att rekreativmöjligheterna begränsas.
- Vandringslederna mellan och invid Kojta- och Mellansjöarna ska ge möjlighet att utvecklas för friluftslivet.

Infrastruktur

Vislanda tätort behöver öka möjligheten att färdas trafiksäkert med alla trafikslag. Flera åtgärder krävs för att öka säkerheten och möjligheten att framför allt ta sig fram till fots eller på cykel. Viktig infrastruktur att utveckla är Storgatan, korsningen vid Länsväg 126 och Husebyvägen och en cykelväg från tätorten till rekreativområdena vid Kojtet och Mellansjön.

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för att cykelväg på Storgatan byggs.
- En trafiksäker korsning vid Länsväg 126 och Husebyvägen ska komma till stånd.
- En cykelväg mellan Vislanda och rekreativområdena vid Kojtet och Mellansjön ska utredas.

Verksamheter

Verksamheter väster om Olvägen

Området pekas ut som en komplettering till befintligt verksamhetsområde. Denna kan möjliggöra nya etableringar eller utveckling av befintliga verksamheter.

Verksamheter norr om Olvägen

Norr om Olvägen återfinns ett större område utpekat för utveckling av verksamheter.

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

Riktlinjer

- Verksamheter ska anpassas så att störningar inte påverkar närboende negativt.
- Området ska anpassas till lokala naturvärden.

Utveckling av verksamheter sydöstra tätorten

I den sydöstra delen av tätorten återfinns verksamhetsområden. Ett kompletterande område har pekats ut i syfte att befintliga verksamheter ska kunna utvecklas i Vislanda eller att nya kan etableras. En ny infart till boende söder om befintliga verksamheter behöver komma till stånd för att öka trafiksäkerheten och verksamhetens inre säkerhet.

Riktlinjer

- En ny infart till boende söder om befintliga verksamheter bör utredas.

Grimslöv

Grimslöv är en jordbruksnära tätort som präglas av sina vidsträckta odlingsfält. För att stärka Grimslöv fordras en förtätning och nybyggnation av bostäder, möjligheter till nyetablering av verksamheter samt utvecklad infrastruktur för cykeltrafiken.

Bostäder västra Grimslöv

Utpekandet av nya bostadsområden görs i ortens sydvästra del, dels förtätningar längs Skatelövsvägen, dels söder om Skatelövsvägen och öster om idrottsplatsen. Här finns möjligheter för kompletterande bebyggelse.

Riktlinjer

- Bostäder ska uppföras i två våningar vid Skatelövsvägen och i området söder om Skatelövsvägen ska anpassas så att störningar inte påverkar närboende negativt.
- Bostäder öster om idrottsplatsen kan tillåtas i fler våningsantal vid byggandet av flerbostadshus.

Bostäder NO Grimslöv

Nordost om Grimslöv, söder om Skatelövsvägen finns ett skogsparti som på sikt skulle kunna utgöra ett komplement till övrig bebyggelse. Här finns möjligheter att skapa en större samling bostäder.

Grönstruktur

Grönstrukturen i Grimslöv är begränsad eftersom omgivningarna består av jordbruksmark. I Grimslöv finns emellertid en park, Generationsparken kallad, som är utpekad för möjlig utveckling. I övrigt är Åsnen och nationalparken inom relativt nära avstånd. Vidare finns ett utpekat grönstråk som löper mellan Holmö och Torp (på den gamla järnvägen) som senare ansluter till cykelvägen mellan Grimslöv och Torne.

Riktlinjer

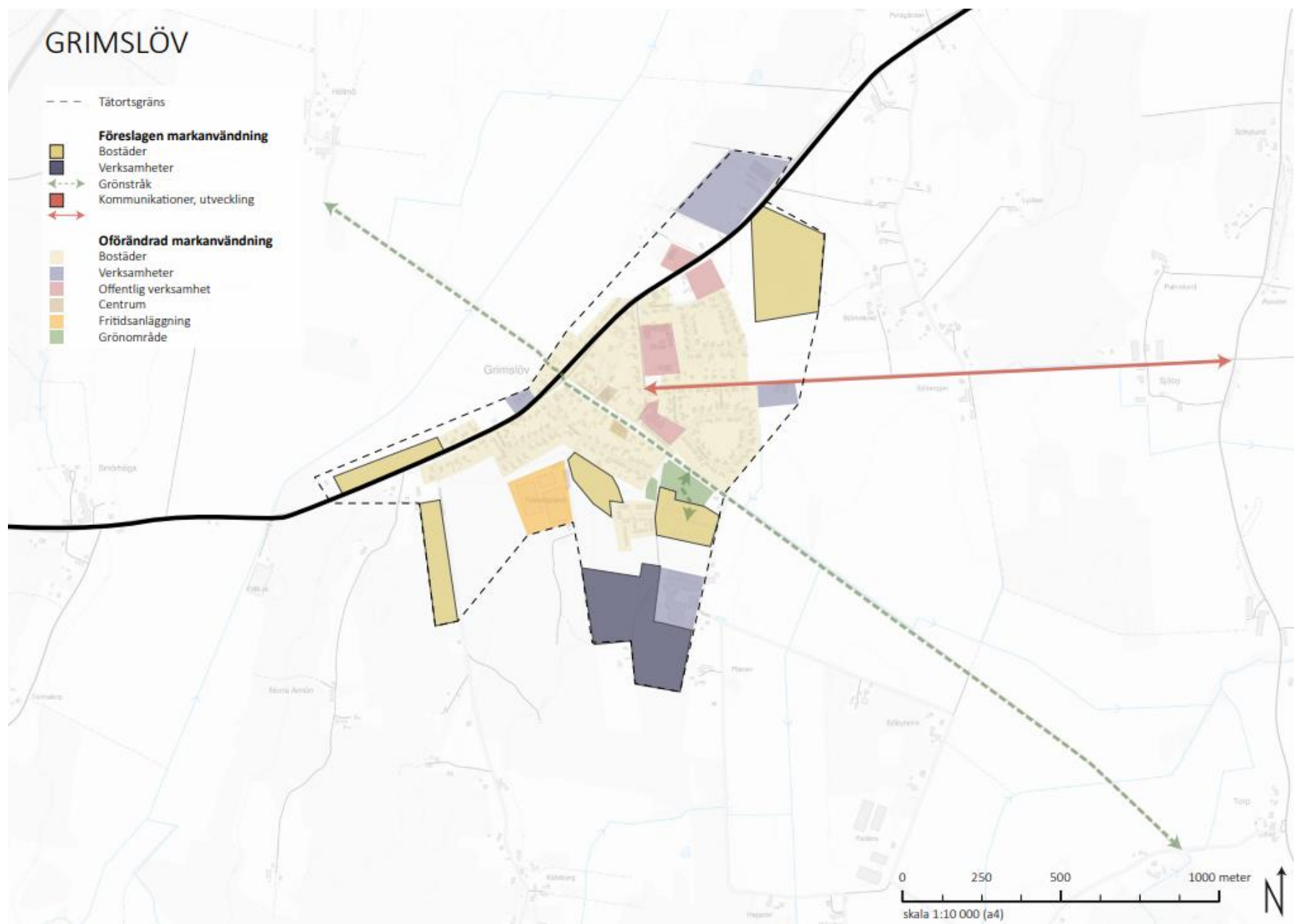
- Generationsparken i Grimslöv ska ges möjligheter att utökas och utvecklas.
- Grönstråket mellan Holmö och Torp ska stärkas så att gång och cykeltrafik kan möjliggöras.

Verksamheter

Verksamhetsmark är utpekad söder om tätorten intill en befintlig träförädlingsindustri. Utpekandet av ny verksamhetsmark syftar till att möjliggöra en utveckling av befintliga verksamheter eller etableringen av nya.

Riktlinjer

- I samband med utveckling av verksamheten ska en utredning om ny infart till verksamhetsområdet göras.

Hjortsberga

I Hjortsberga pekas områden ut främst för bostäder och rekreation. Bostäder föreslås i närheten av tätorter, såväl i den östra delen mot jordbrukslandskapen som i den västra delen mot Sjöatorpasjön. En förstärkning av tätortsnära rekreationsytor och strandpromenad föreslås också. Verksamheter förordas söder om tätorten, i angränsning mot riksväg 25. Ett utvecklings- och omvandlingsområde där möjligheter för ett framtida stationsläge pekas också ut i centrala Hjortsberga.

Bostäder

Udden

Udden väster om Hjortsberga utpekas som LIS-område, med möjligheter att utveckla attraktiva bostadsmiljöer och på så sätt underbygga demografin och skapa förutsättningar för verksamheterna och skolan i Hjortsberga.

Riktlinjer

- Området ska förutom bostäder även möjliggöra för allmänhetens tillgänglighet till den fria passage som skapas.
- Området möjliggör för småhusbebyggelse och ska endast tillåta bebyggelse i två våningar.

Östra Hjortsberga

Området ger möjlighet till komplettering av befintlig bebyggelse där infrastruktur redan är utbyggd. Det finns möjligheter att tillskapa större bostadstomter. Här finns även möjlighet att komplettera inom befintlig bebyggelse.

Vid elljusspåret

Vid elljusspåret finns möjligheter att tillskapa enskilda, större småhustomter. Möjligheten att skapa ett boende med landsbygdskaraktär är då möjligt här. Området ska inrymma ett mindre antal småhustomter om ca 2000 m².

Grönstruktur

Ett grönstråk pekas ut i Hjortsberga, vilket möjliggör ett gångstråk längs Sjöatorpasjön som sammanbinder Sjöatorp med Hjortsberga. Detta hade skapat en större tillgänglighet till sjön och skapat ett mer attraktivt inslag i Hjortsberga tätort.

Verksamheter

Verksamheter söder om Hjortsberga

Ett område för verksamheter finns utpekat vid riksväg 25, söder om Hjortsberga tätort. Detta föreslås som möjligt utvecklingsområde för etablerade verksamheter i Hjortsberga med omnejd eller helt nya verksamheter.

Alvesta
kommun

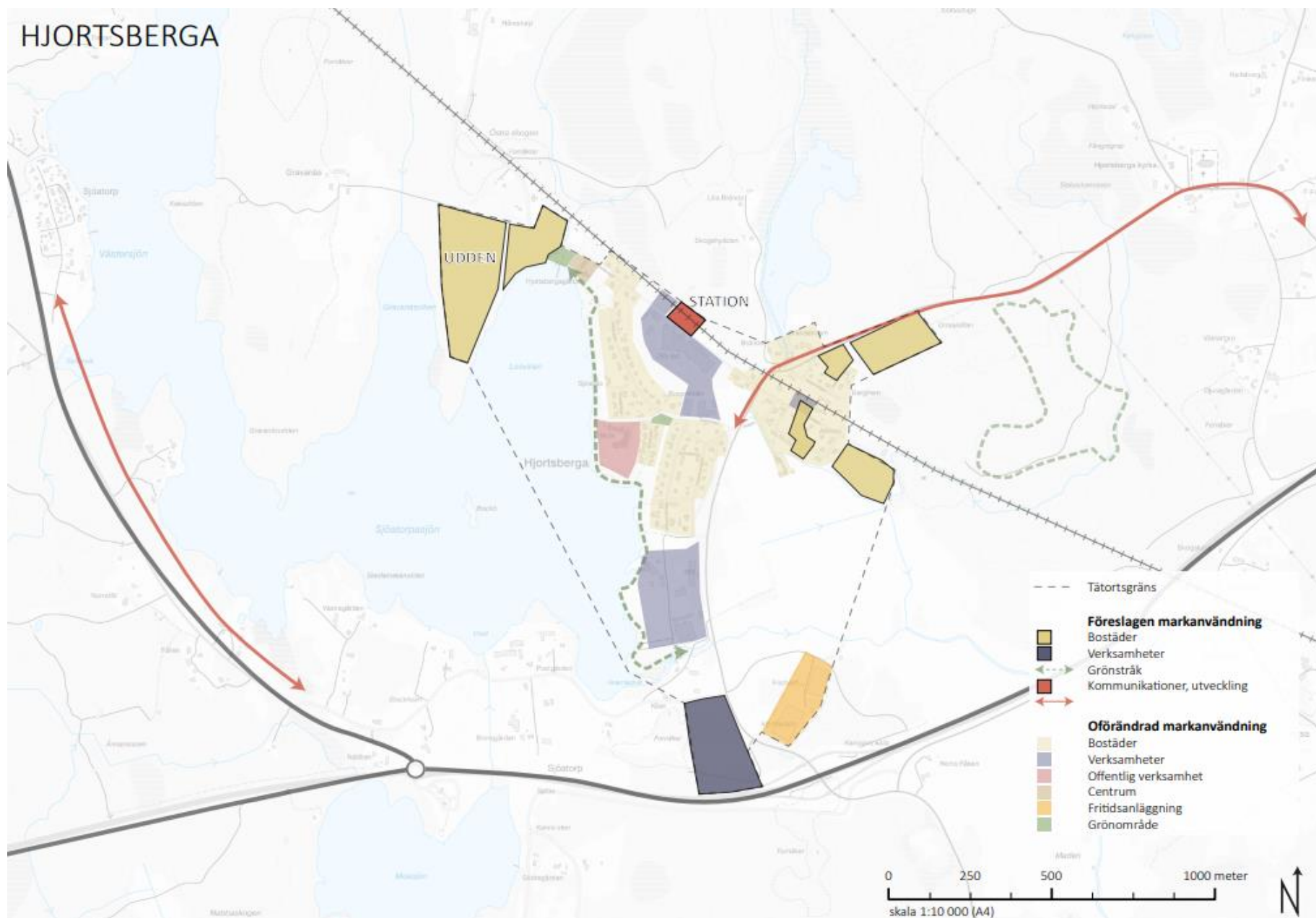
Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

Infrastruktur

I samband med ombyggnationen av trafikplatsen väster om Alvesta skapades möjligheter att på säkert sätt passera Riksväg 25 och ta sig mellan Hjortsberga och Alvesta. Vidare finns ett behov av att knyta an bebyggelsen vid Sjöatorp med Hjortsberga och vidare till Alvesta, varför ett infrastrukturstråk för cykel pekas ut längs Riksväg 27 från Sjöatorp ner till befintlig väg avsedd för cykel. En station på Kust-till-kustbanan skulle öppna möjligheten att pendla till och från Hjortsberga.

Riktlinjer

- En cykelförbindelse ska utredas och planeras för öster om Hjortsberga i syfte att knyta ihop orten med Alvesta på ett tydligt sätt.
- En cykelförbindelse mellan Sjöatorp och Hjortsberga bör utredas.
- Ett framtida stationsläge bör på sikt utredas.

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

Torpsbruk

I Torpsbruk utpekas främst området vid gamla bruksområdet för utveckling av natur- och parkområde. I övrigt pekas området öster om villagatan ut som ett utvecklingsområde för bostäder. I övrigt föreslås övriga Torpsbruk som i huvudsak oförändrad användning.

Bostäder

Området öster om Villagatan återfinns ett utbud av äldre småhustomter. Marknaden efterfrågar i dagsläget större tomter om de ska återfinnas på landsbygden eller i mindre tätorter.

Riktlinjer

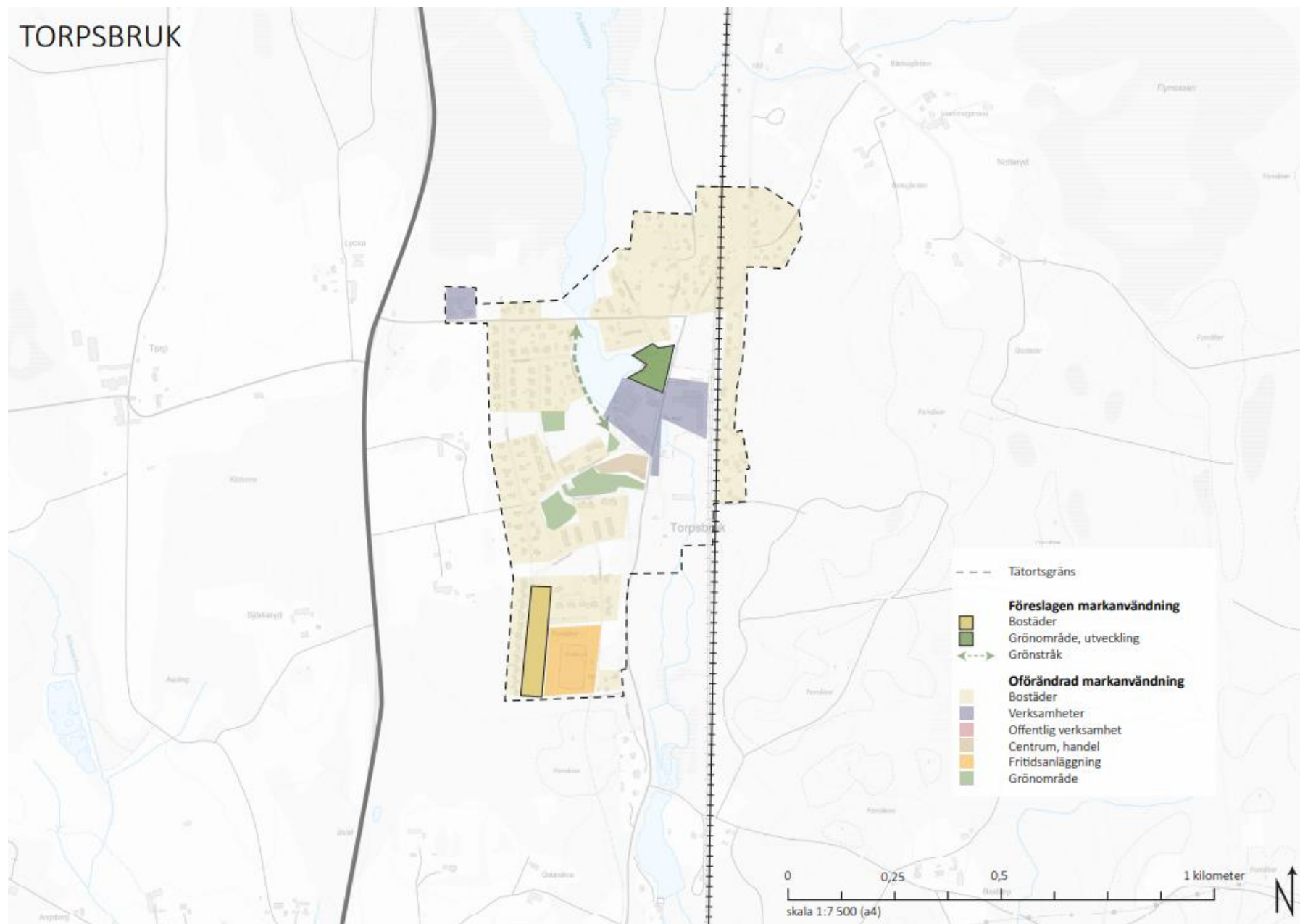
- Området bör omvandlas och säljas som större fastigheter för att möjliggöra annan typ av bebyggelse.
- Detaljplanen för området bör ändras för att anpassas till större fastigheter och bostadslägenheter.

Grönstruktur

Områden utpekade för natur- och rekreation i Torpsbruk är bland annat centrala områden som kan bevaras eller utvecklas för till exempel vistelse eller för gångstråk. Även ett område vid platsen för den gamla masugnen är utpekat som en grön yta som kan utvecklas till park, med koppling till platsens brukshistoria.

Riktlinjer

- Möjligheterna för att anlägga en park i bruksmiljön vid platsen för den tidigare masugnen bör utredas.
- Lekplatsmöjligheterna bör utredas och förbättras i Torpsbruk.

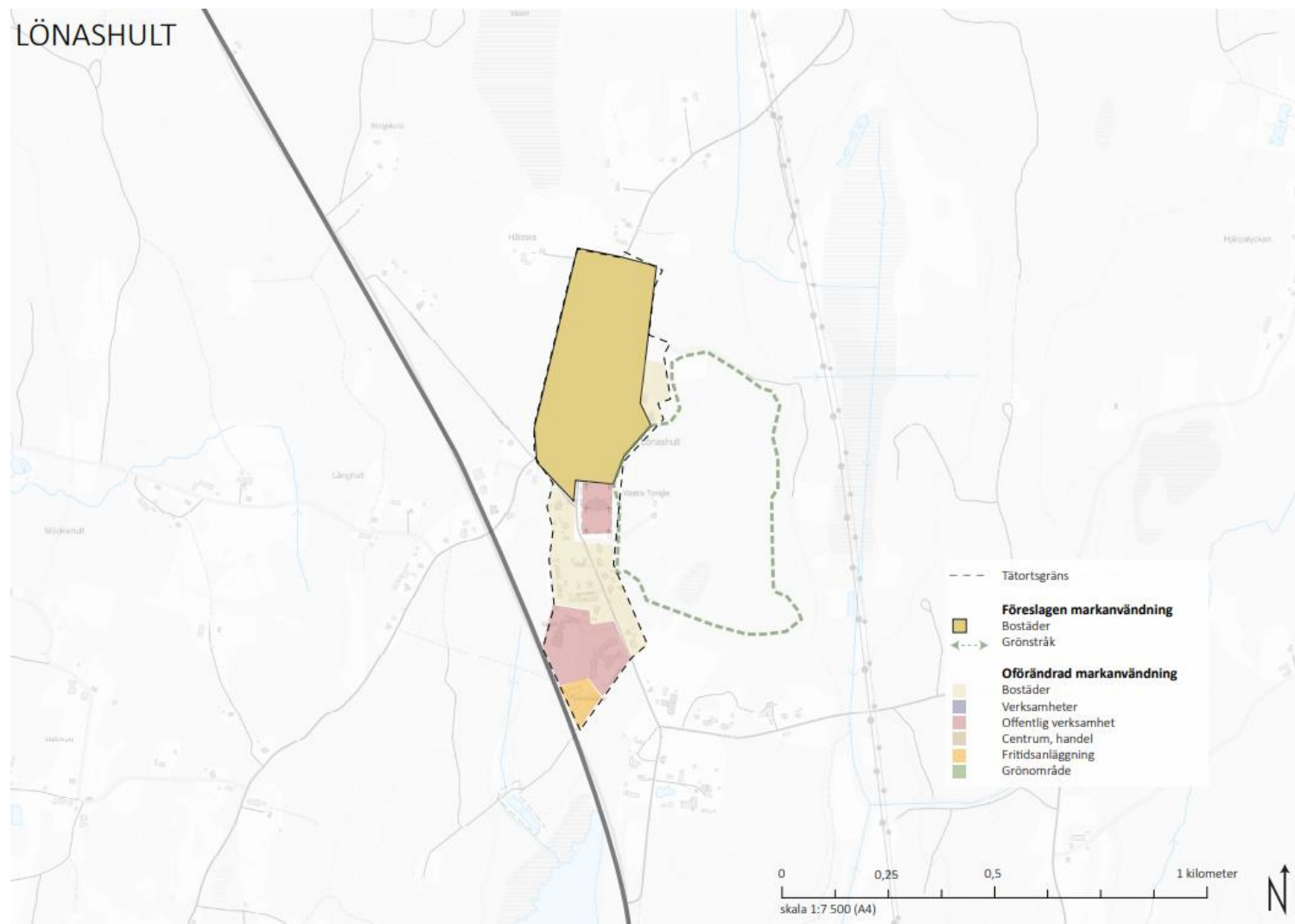

Lönashult

I Lönashult kan utvecklingen ske i den takt som fordras. Ortens markanvändning bestäms som / *huvudsak oförändrad användning* förutom en möjlig utveckling av bostäder längs en bygata norrut.

Bostäder

Området norr om orten är möjligt att utveckla i en stil som påminner om övrig bebyggelse. Landsbygdskaraktär med större tomter är något som bör eftersträvas.

Torne

I Torne kan utvecklingen ske i den takt som fordras. Ortens markanvändning bestäms som *I huvudsak oförändrad användning*.

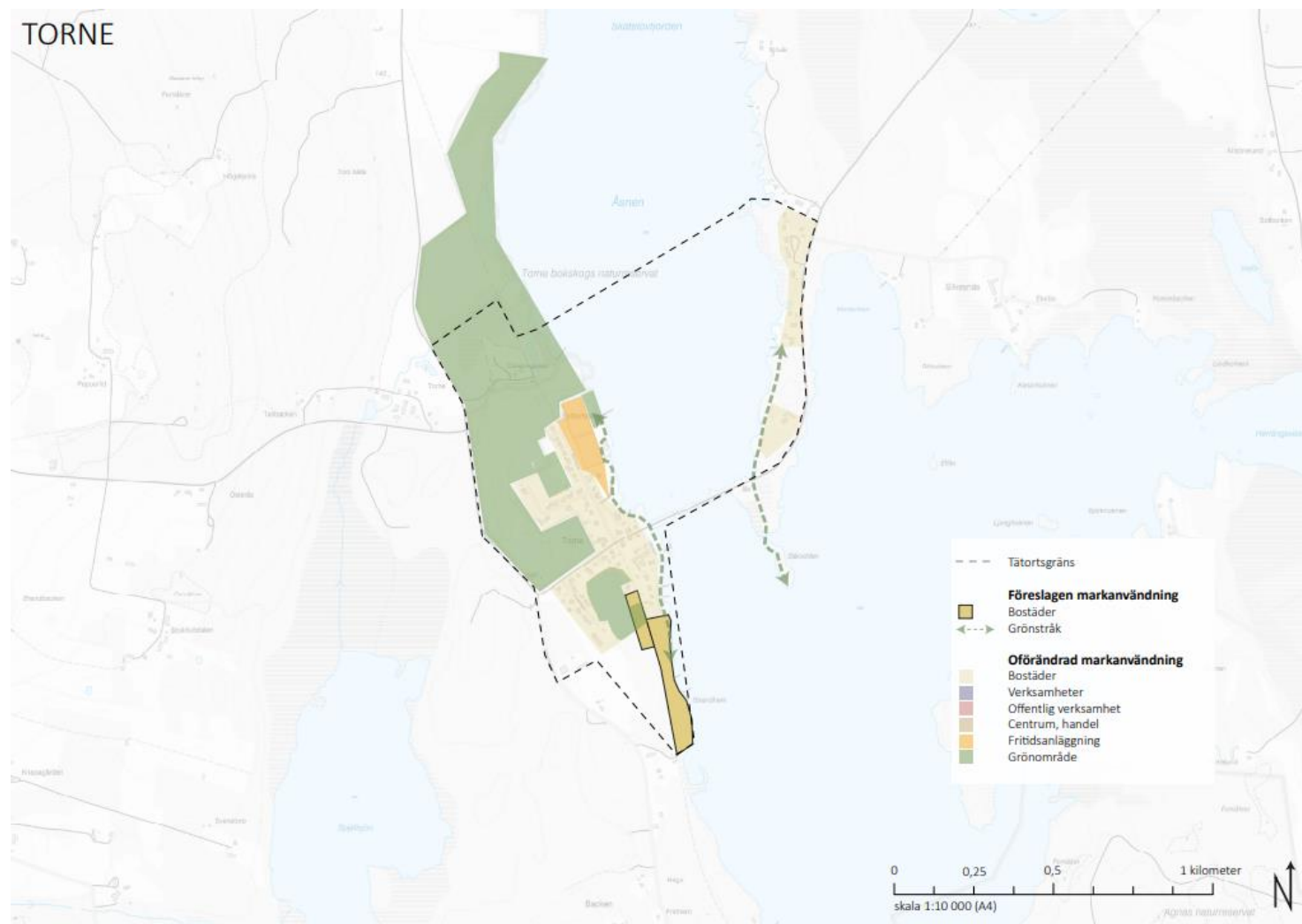
Bebyggelseområden

Bostäder

Områden för bostäder pekas ut vid det tidigare reningsverket och längs gamla järnvägen söderut. Området är LIS-område.

Grönstruktur

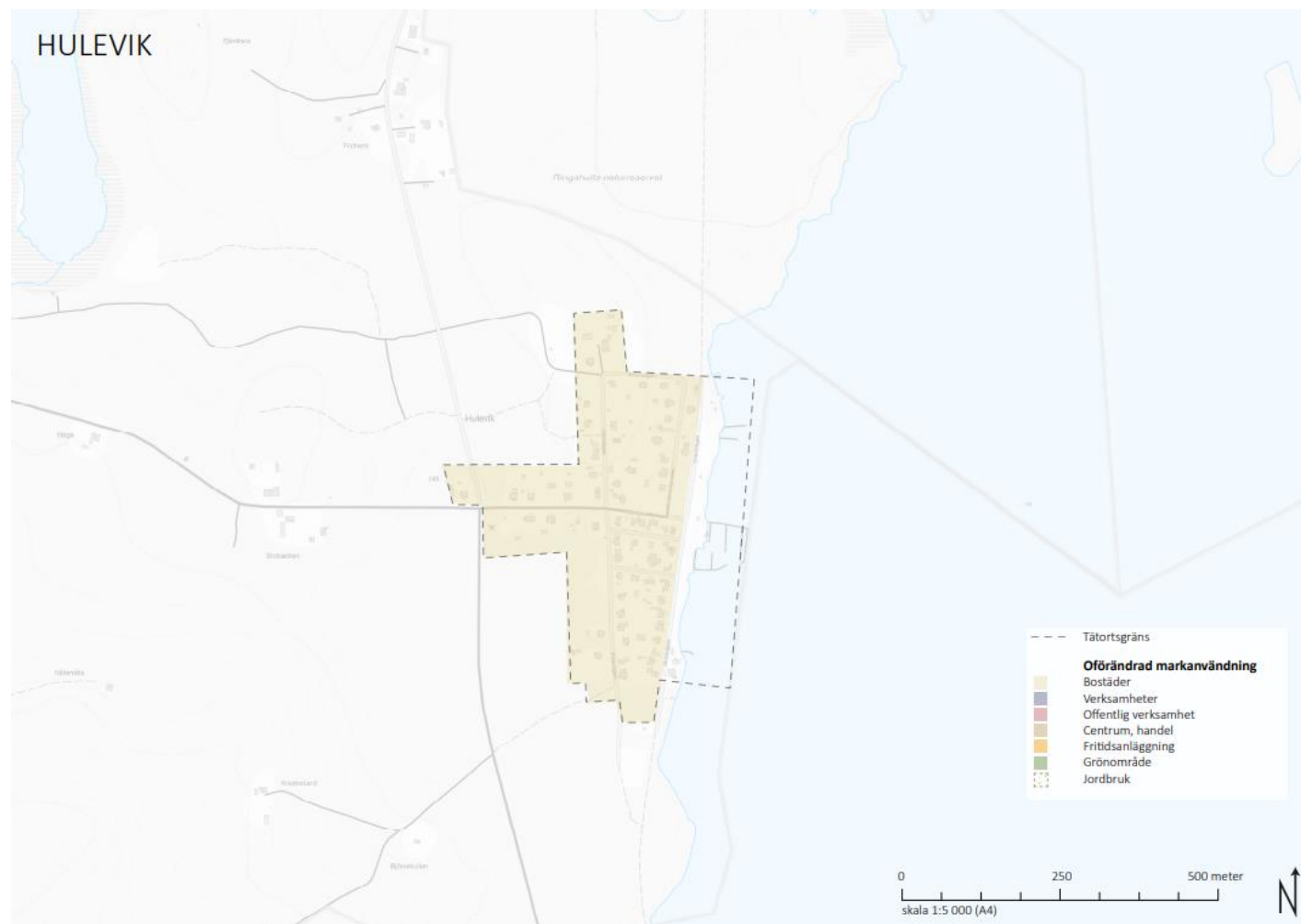
Områden utpekade för natur- och rekreation i Torne, förutom befintliga områden, är grönstråk som kan tydliggöras bättre. Dessa återfinns på Silkesnäs och i Torne från campingen, längs sjökanten och söder om tätorten.

Hulevik

I Hulevik kan utvecklingen ske i den takt som fordras. Ortens markanvändning bestäms som *I huvudsak oförändrad användning.*

LIS-områden

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen möjliggör bostadsbebyggelse eller turismfrämjande verksamheter vid sjöar och vattendrag. Syftet är att långsiktigt stimulera den lokala och regionala utvecklingen på landsbygden. Alvesta kommun bedömer att en utveckling av bostäder på landsbygden stärker tätorter med att underbygga och således trygga ett befintligt serviceunderlag men även utvecklandet av turism. En förutsättning för att landsbygden ska leva är att dessa grundläggande faktorer finns på plats; boende och sysselsättning. För utveckling av landsbygden avseende bostäder ser Alvesta kommun att detta sker genom grupper av bebyggelse som ligger i nära anslutning till tätorter med servicefunktioner; skolor och livsmedelsbutiker eller motsvarande är de mest talande argumenten för LIS. Områden för ny bebyggelse ska heller inte påverka kommunens totala samhälleliga åtaganden negativt, vilket innebär att vissa inte bedöms som lämpliga. För att en hållbar utveckling på den tätortsnära landsbygden kan ske ska vissa riktlinjer följas.

Alla utpekade LIS-områden har utretts översiktligt avseende naturvärden och allmänhetens tillgänglighet för att området ska kunna anses vara lämpligt.

Kriterier för LIS

- Området ska vara utpekad som särskilt utrett LIS-område (redovisat i den tematiska LIS-kartan), eller att
- ett icke utpekad LIS-område för grupper av bebyggelse ska vara lokaliserat inom fem kilometer från Vislanda och Moheda och tre km från övriga tätorter (ej Alvesta), samt att
- området ligger i anslutning till väsentlig infrastruktur (Vägar, VA, elförsörjning).
- Ett område som planläggs ska möjliggöra fri passage som kan skapas med en naturlig avgränsning som inte påverkar allmänhetens tillgänglighet.

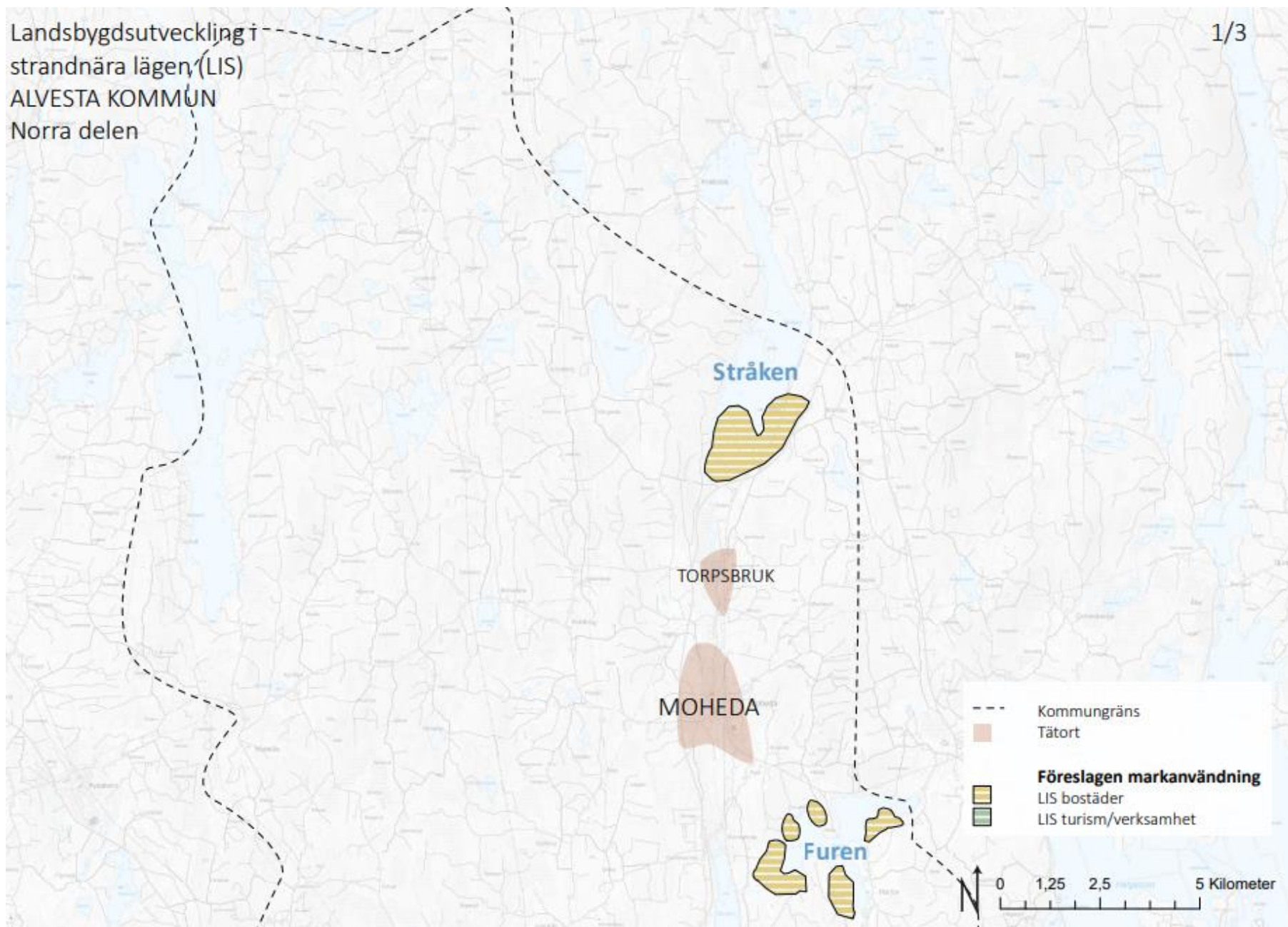

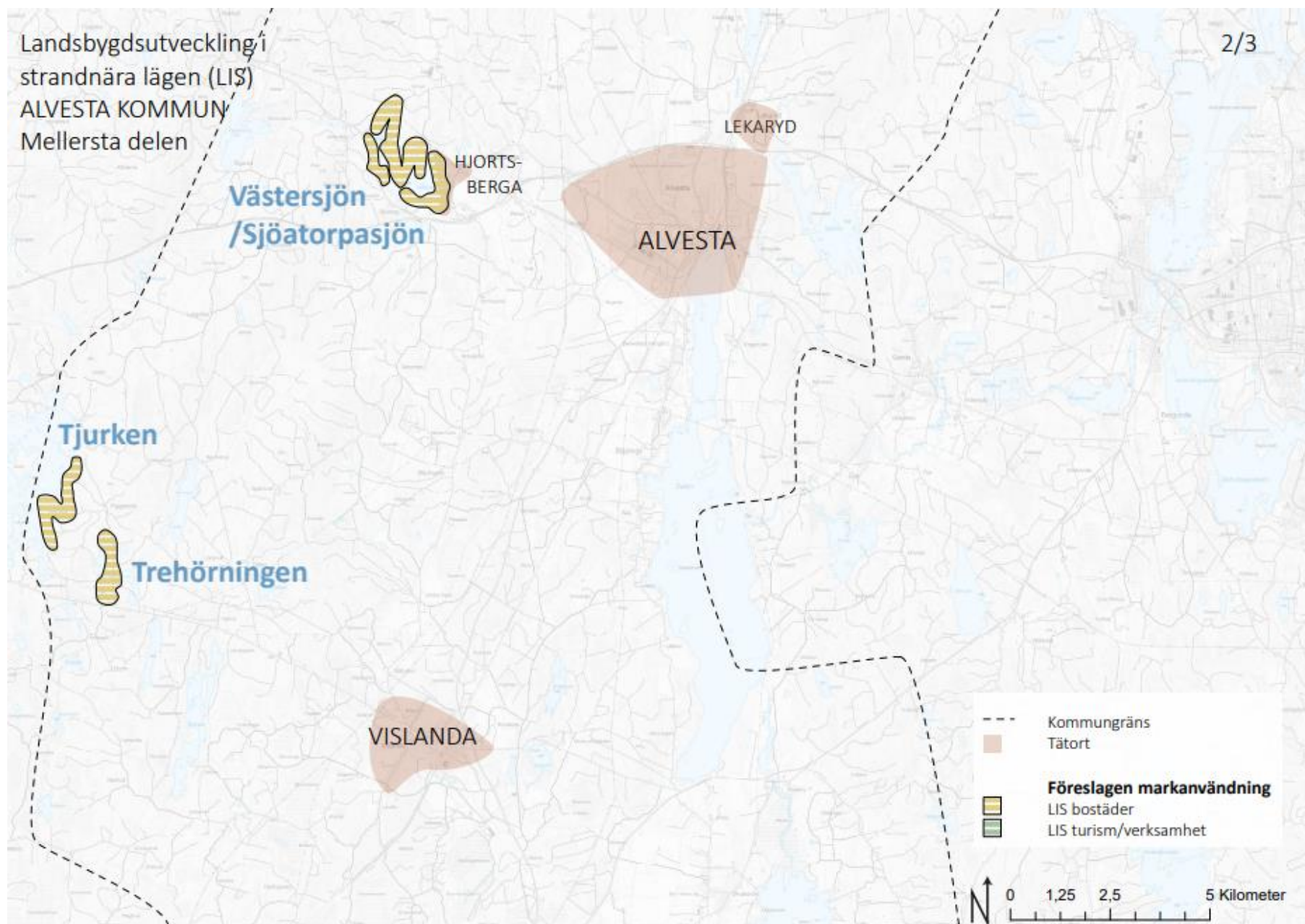
Anläggningar som kan ge långsiktiga sysselsättningseffekter

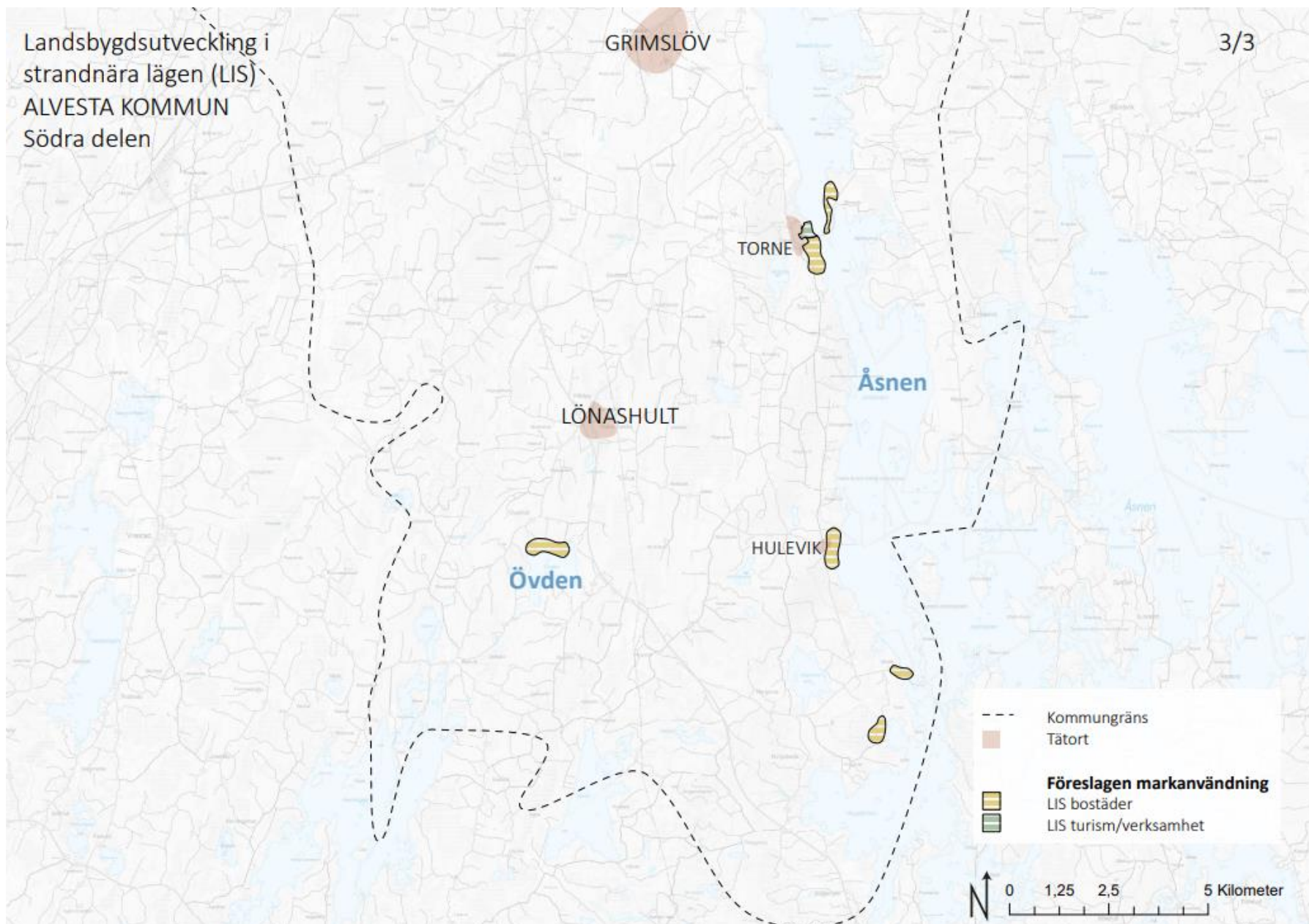
Landsbygdsutveckling genom anläggningar som kan ge långsiktiga sysselsättningseffekter stärker landsbygden som en plats att både bo och arbeta på. Dessa kan vara turistanläggningar eller kompletterande verksamheter som med fördel kan vara vid vatten. För att översiktsplanen ska peka ut ett LIS-område måste nedanstående kriterier ha uppfyllts:

Kriterier

- Området ska vara lokaliserat i anslutning till en befintlig turismanläggning (eller motsvarande turismanläggning) samt, att
- området ligger i anslutning till väsentlig infrastruktur (Vägar, VA, elförsörjning).
- Ett område som planläggs ska möjliggöra fri passage som kan skapas med en naturlig avgränsning som inte påverkar allmänhetens tillgänglighet.

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

Vindkraft

I översiktsplanen föreslås områden möjliga för vindkraft. Övriga delar av kommunen olämpliga för vindkraft. Planen föreslår även riktlinjer som ska tillämpas vid etablering av vindkraft. Markanvändning eller anläggningar som inte är förenliga med vindkraft bör inte etableras i området. Hänsyn har tagits till bostadshus, tätortsutveckling och allmänna intressen. I de möjliga områdena anser kommunen att vindkraft är lämplig markanvändning. Även annan markanvändning kan vara lämplig i dessa områden. Om det finns visat intresse både för vindkraft och för något motstående intresse i området ska kommunen avgöra vilket av intressena som är mest lämplig med hänsyn till områdets egenskaper.

Om det finns visat intresse för vindkraft ska kommunen avgöra vilket av intressena som är mest lämpligt med hänsyn till områdets egenskaper.

Riksintresse för vindbruk (vindkraft) är ett område utpekad av staten och innebär att området är särskilt lämpat för vindkraft. Andra exploateringar inom området får inte innebära påtaglig skada på riksintresset.

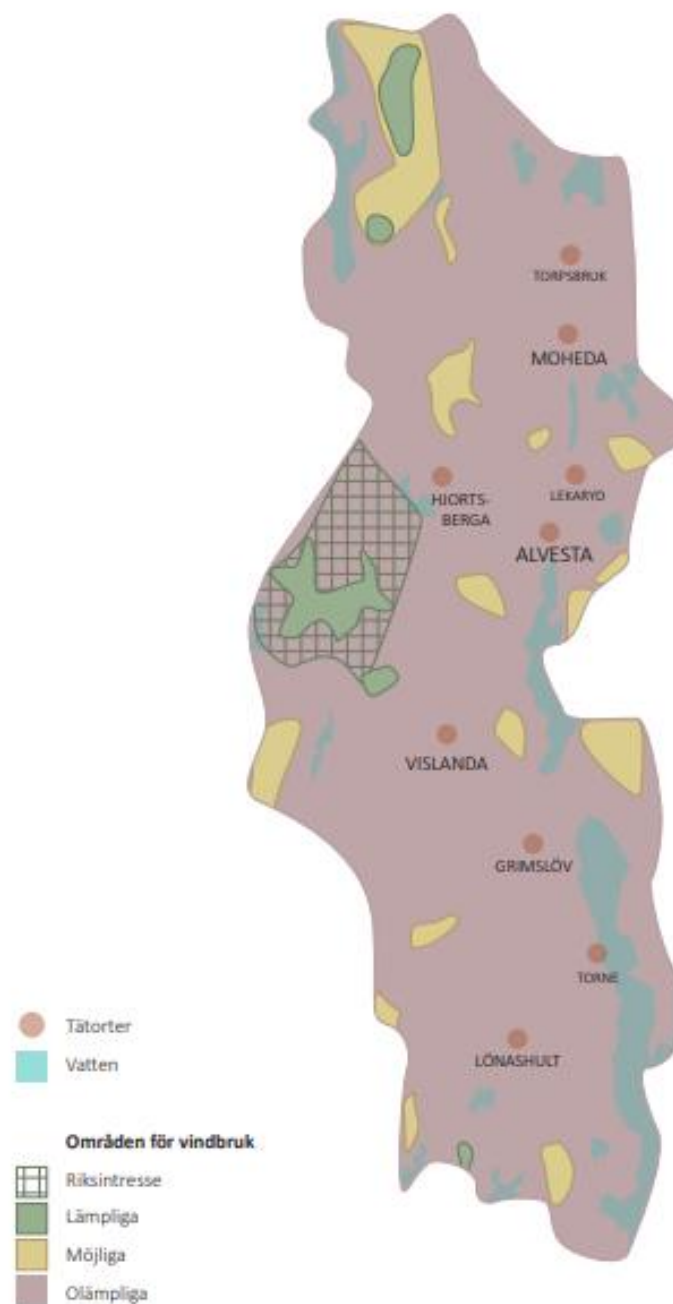
I de olämpliga områden finns allmänna intressen som har höga värden som inte är förenliga med utbyggnad av

vindkraft. Kommunen bedömer att värdena är så höga att vindkraft inte bör tillåtas inom dessa områden.

Riktlinjer

- För vindkraftverk med en totalhöjd mellan 200 och 250 meter bedöms respektavståndet till minst 1000 meter. Vid prövning av lägre verk än 200 meter eller högre verk än 250 meter görs en separat prövning om respektavstånd i förhållande till verkens höjd.
- Vindkraftsanläggningar ska placeras i områden med särskilt gynnsamma vindförhållanden. I första hand bör lokaliseringar ske till områden där årsmedelvinden är minst 6,5 m/s.

Hänsyn

Översvämning

Översvämningar drabbar jordbruksmark, bostäder, industrier, vägar, avloppsnät och annan samhällsviktig teknisk infrastruktur. Översvämningar riskerar även att påverka vattenkvaliteten i vattendragen. Ett förändrat klimat innebär mildare väder och med nederbörd i form av regn, vilket ökar risken för översvämningar. Översiktsplanen redovisar den hänsyn som behöver tas till kommunens ledningsnät samt sjöar och vattendrag. För sjöar och vattendrag är områden beräknade utifrån beräknat högsta flöde (BHF). Detta omfattar även 100-års flöde och karteringen anses ge god marginal för skydd mot översvämning. De platser som är kritiska vid höga flöden är låglänta områden längs med vattendrag. Översvämningar påverkar även ledningsnätet i kommunen. Ledningsnätet kan vid höga flöden eller kraftiga skyfall påverkas så att kapaciteten inte räcker till. Denna kapacitet får inte undermineras av tillkommande bebyggelse utan skäliga åtgärder.

Riktlinjer

- Ny bebyggelse i områden med översvämningsrisk bör undvikas.
- Vid prövning av ny bebyggelse ska en utredning påvisa att åtgärden varken påverkar möjligheten att bo eller påverkar vattendrag samt hanteringen av höga flöden negativt.
- Ekosystemtjänster så som naturliga lågpunkter och naturligt låga stråk bör utnyttjas vid nybyggnation för att minska belastningen på det kommunala ledningsnätet.
- Dessa ekosystemtjänster bör betjäna mer än bara dagvatten. Utformningen bör ske så att tilltalande vistelsemiljöer skapas för invånarna.

Kulturmiljövård

I Alvesta kommun strävar vi efter att integrera kulturmiljövård i översiktsplaneringen för att bevara och främja vårt kulturella arv. Genom att identifiera och skydda värdefulla kulturmiljöer kan vi skapa en hållbar och levande miljö för våra invånare.

Areella näringar

Enligt miljöbalken är jord- och skogsbruk av nationell betydelse. Utveckling av tätorten ska ske med hänsyn till areella näringar.

Vattenkvalitet

Kommunen ska redovisa hur gällande miljö kvalitetsnormer (MKN) enligt 5 kapitlet miljöbalken avses följas. Syftet med miljö kvalitetsnormer är att säkra Sveriges vattenkvalitet för vatten och omfattar både yt- och grundvattenförekomster. Huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå god status. Miljö kvalitetsnormer för vatten beskriver den kvalitet en vattenförekomst således ska ha nått vid en viss tidpunkt. Vattenförekomsterna får alltså inte påverkas av en verksamhet på så sätt att kvaliteten blir sämre än den status som anges i normen. Därför är MKN för vatten en av många viktiga aspekter som hanteras inom planeringen. Detta hör också ihop med hur till exempel dagvatten ska hanteras inom respektive plan för att inte påverka vattenkvaliteten.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Miljö kvalitetsnormer (MKN) finns fastställda för vattendrag, sjöar och grundvatten. Målet är att alla vatten ska nå minst god och ekologisk status. Miljö kvalitetsnormer för vatten ska följas.

Riktlinjer

- Kommunen ska på ett övergripande sätt arbeta för att nå miljö kvalitetsnormerna för vatten.
- Vid planläggning ska kommunens vattentjänstplan utgöra ett planeringsunderlag.

Miljö kvalitetsnormer för luft

Miljö kvalitetsnormer för luft finns för olika ämnen såsom partiklar (PM₁₀ och PM_{2,5}), bensen och kvävedioxid. Luftkvaliteten är god i Alvesta.

Riktlinjer

- Vid tät, hög och längre bebyggelse med större mängd trafik kan MKN för luft behöva utredas.

Klimatanpassning

Kommunen ska i sin planering redovisa sin syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Ras, skred och erosion

Ras och skred

Inom Alvesta tätort finns mindre områden som har risk för skred i finkornig jordart. För att skred ska kunna inträffa krävs att jorden består av lera och/eller silt, samt att marklutningen är tillräckligt stor. Klimatförändringar så som intensivare och ökad nederbörd ökar risken för större eller mindre ras/skred i siltslänter. Likaså inträffar slamströmmar i samband med intensiva regn, ofta vid snösmältning. De flesta spår av slamströmmar i Sverige finns i fjälltrakterna men i övriga landet kan det också finnas områden som är utsatta för

slamströmmar, exempelvis längs raviner, förkastningsbranter eller moränsluttningar. Aktsamhetsområden definierar den maximala omfattningen av det område från vilket skredmassor kan röra sig, givet en kritisk marklutning (1:10 eller brantare).

Riktlinjer

- Vid planläggning av områden med risk för ras och skred ska särskild hänsyn tas till detta.
- Alvesta kommun ska arbeta för att åtgärda områden som har påverkats eller kan påverkas av ras och skred.

Erosion

I Alvesta tätort bedöms det inte finns några områden där särskild hänsyn behöver tas till risken för stranderosion. Emellertid kan de lokalt finnas områden som är eller kan påverkas av erosion. En särskild bedömning får här göras om sådana områden upptäcks.

Förorenad mark

I Alvesta kommun finns flera områden som är utpekade i Länsstyrelsens MIFO- inventering (markområden som misstänks vara förorenade). Framför allt finns områdena lokaliserade i kommunens tätorter och dess verksamhetsområden. Misstänkta föroreningar nämns i detta förslag under respektive utpekade områden för förändrad

markanvändning. Förutom MIFO-inventerade områden finns även tre tidigare deponier i tätorten.

Riktlinjer

- Om misstanke finns om förorenade markområden ska en bedömning göras om vidare utredningar behövs. Vid planläggning av ytor med känslig markanvändning till exempel bostäder och park, bör markundersökning genomföras.

Radon

I vissa delar av kommunen finns områden som misstänks innefatta isälvsmaterial och därmed finns risk för radonhalter som överskrider normen. De byggmaterial som tillverkas i dag har så låg halt av radon att de inte kan ge upphov till mer än några få tiotal Bq/m³ i inomhus-luften (riktvärdet är 200 Bq/m³). I det fall huset ansluts till det kommunala vattenledningsnätet behöver man heller inte bekymra sig för radon i hushållsvattnet.

Riktlinjer

- Bostadshus ska uppföras radonsäkert vid planläggning inom områden med förhöjda risk.

Värme(böljor)

Fler och längre värmeböljor medför ökade kostnader och risker, både för den enskilda individen och för samhället i

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

stort. I städer och samhällen förväntas ett förändrat klimat medföra att stadsinvånare oftare exponeras för extrem värme vilket medför ökade hälsorisker, särskilt i områden med hög andel hårdgjord yta med avsaknad av vegetation. Här är risken högre för uppkomst av lokala värmeöar.

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för att etablera mer grönska i tätorterna. Detta för att öka kyleffekten och möjliggöra skuggbildningar.
- Hårdgjorda ytor ska också, där det är möjligt, ersättas med genomsläppligt material som ökar avdunstningen och möjliggör en sänkning av temperaturen.
- Plantera stora träd och vegetation i lager. Genom att tillföra en variation av vegetation ökar den lokala kyleffekten.
- Planering av grönska för att motverka bildandet av värmeöar prioriteras vid område med barn- och äldreomsorg.

Buller

Vägar, järnvägar och störande verksamheter kan ge upphov till buller.

Riktlinjer

- Vid all planering och byggande ska placering och utformning göras så att bullerproblematiken minskar.

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

Teknisk infrastruktur

Fjärrvärme

Fjärrvärme finns utbyggt i delar av Alvesta, Vislanda och Moheda tätorter.

Riktlinjer

- Tidig dialog med fjärrvärmeleverantör ska ske inom ramen för samhällsplaneringen för att kunna erbjuda fjärrvärme till fastighetsägare.

Farligt gods

Riksväg 23, 25, 27, delar av Länsväg 126, Södra stambanan och Kust till kust-banan.

Riktlinjer

- Vid planering och byggnation ska kommunen beakta farligt gods-leder så att dessa inte påverkas negativt.
- Vid planering och byggnation ska kommunen utgå från uppdaterat och aktuellt underlag rörande riskhantering i planering.

Bredband

Fiber ska möjliggöras i hela kommunen.

Riktlinjer

Kommunen ska samverka med Wexnet, byanät och privata aktörer för att förenkla utbyggnaden av fiber i kommunen.

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

Energidistribution

Riksintresse för energidistribution återfinns i kommunens västra del. Se *Vindkraft* för mer information och ställningstaganden kring vindbruksmöjligheter i Alvesta kommun.

Solenergi

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för att utvinning av solenergi i form av såväl mindre anläggningar på byggnader som större anläggningar som kopplas till det övergripande elnätet.
- Områden som kan vara lämpliga är längs med större vägar, tidigare torvtäkter och impediment.
- Hänsyn ska tas till olika värden såsom riksintressen, skyddad eller värdefull natur- och kulturmiljö.
- Hänsyn till närboende så att anläggningen inte kringbygger bostadsfastigheter.

Vattenförsörjning

Vattentjänstplan

Vatten och avloppsfrågorna (VA) ska beaktas i all planering. Bebyggelseplanering ska innefatta klimatanpassad och långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning, spillvattenhantering och dagvattenhantering. Vattentjänstplanen utgör ett viktigt verktyg i kommunens långsiktiga planering av allmänna vattentjänster.

Vattenskyddsområden

Flera vattenskyddsområden finns i anslutning till kommunens tätorter och nyttjas för friskvatten till invånarna i kommunen. Dessa presenteras ej i detta dokument med hänvisning civil beredskap.

Riktlinjer

- Hänsyn till vattenskyddsområden och grundvattenskydd ska tas i samband med planering och utbyggnad av bland annat infrastruktur och verksamhetsområden.

Dricksvattenanläggningar

Hösten år 2016 beslutade Havs- och vattenmyndigheten om att Bergaåsens dricksvattenanläggningar skulle utgöra riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning enligt 3 kap

8 § andra stycket miljöbalken. Riksintresset utgörs dels av produktionsområdet med råvattenbrunnar och infiltrationsdammar, dels av överföringsledning med tillhörande anläggningar. Motiven till utpekandet av riksintresset är att anläggningarna nyttjas/kan nyttjas av många människor, har stor kapacitet och god kvalitet, liten risk att påverkas av klimatförändringar samt behövs som reserv eller för framtida användning.

Riktlinjer

- Vid exploatering av mark i direkt anslutning till riksintresseområdet ska hänsyn tas så riksintresset inte påtagligt skadas. Detta gäller exempelvis vid verksamhetsområden utmed väg 25.

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

Riksintressen och mellankommunala intressen

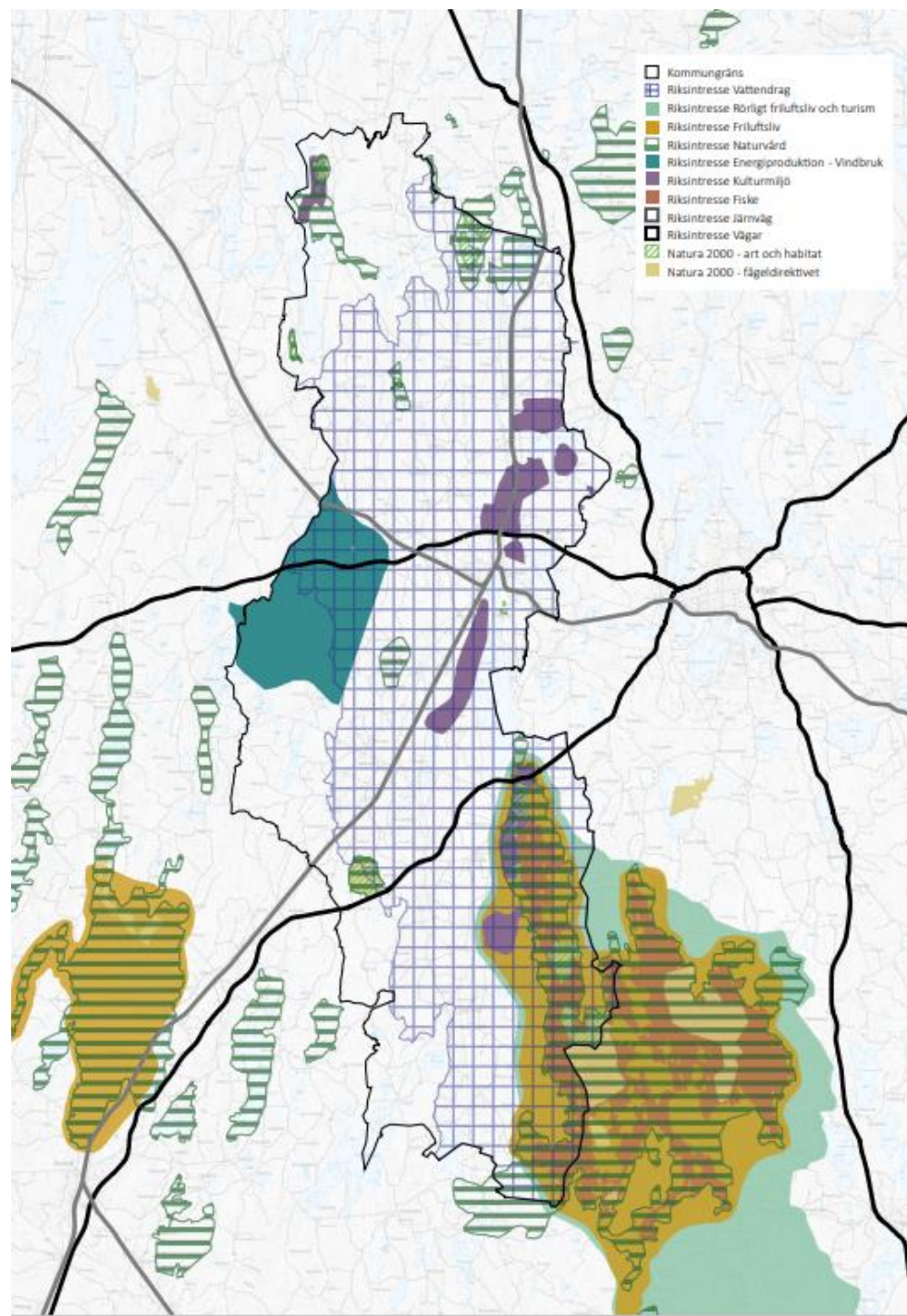
Infrastruktur och kommunikationer

Väg 25 (23 och 27) samt väg 126

Väg 25 och 27 utgör både riksintresse och mellankommunalt intresse. Väg 126 är ett mellankommunalt intresse. Förbifart av väg 126 ökar framkomligheten för genomfartstrafik. Förändringar av trafikplatser på väg 25 råder Trafikverket över men om kommunens föreslagna anslutning vid Sköldstavägen aktualiseras kan trafikflödet påverkas något. Riksvägarna 23 och 27 är riksintresse av regional karaktär.

Södra stambanan, Kust-till-kustbanan och busstrafik

Södra stambanan och Kust-till-kustbanan utgör både riksintresse och mellankommunalt intresse. Busstrafiken är ett mellankommunalt intresse. Dubbelspår på Kust-till-kustbanan mellan Alvesta och Växjö ger positiv påverkan på tillgänglighet för spårbunden kollektivtrafik i regionen och interregionalt. Triangelspår möjliggör utökad kapacitet på Alvesta station och underlättar godstransporter.

Cykelväg till Växjö

Cykelväg till Växjö är ett mellankommunalt intresse. Cykelväg till Växjö via Gemla ökar möjligheterna till säker och komfortabel cykelpendling mellan kommunerna betydligt då det idag endast går att ta sig fram på landsväg utan vägren eller på enskilda vägar.

Bredband/Fiber

Bredband och fiber byggs ständigt ut i Alvesta kommun. Översiktsplanen omöjliggör inte utvecklingen av utbyggnaden av fiber och bredband.

Riktlinjer

- Samverkansprojekt där ned-/omläggning av VA eller motsvarande kan kombineras med utbyggnad av fiber ska utredas.

Vattendrag Mörrumsån

Vattendrag Mörrumsån utgör både riksintresse och mellankommunalt intresse.

För beskrivning av förslagen se hänsynsavsnittet Vattenkvalitet.

Vattenvårdsfrågor berörs genom Salens del i Mörrumsåns avrinningsområde. Förslaget påverkar vattendraget positivt genom möjlighet till minskad näringstillförsel.

Fritid och rekreation

Fritidsanläggningen vid Hanaslöv är ett mellankommunalt intresse.

Hanaslöv utvecklas som aktivitetsbaserat friluftsområde för regionen och för mer långväga turister, vilket gynnar både regionens invånares möjligheter till fysisk aktivitet och turistnäringen.

Bergaåsens dricksvattenanläggningar

Bergaåsens dricksvattenanläggningar utgör både riksintresse och mellankommunalt intresse.

För beskrivning av förslagen se hänsynsavsnittet Dricksvattenanläggningar.

Framtida verksamhetsområde utmed väg 25 behöver ta hänsyn till dricksvattenanläggningarna.

Verksamheter

Utveckling av verksamhetsmark är ett mellankommunalt intresse.

För beskrivning av förslagen se användningsavsnittet Handel och verksamheter.

Verksamhetsområde längs väg 25 kan betraktas som en konkurrerande plats för verksamhetsetablering kommunerna emellan men framför allt som ett gemensamt mellankommunalt intresse för att hitta gemensamma

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

attraktiva kommunikationslägen för företag. En utveckling av nya arbetsplatser påverkar arbetsmarknaden positivt i regionen.

Bostadsförsörjning

Bostadsförsörjning är ett mellankommunalt intresse. Bostadsförsörjning hanteras i kommunens bostadsförsörjningsprogram.

Kulturmiljövård

Hjärtanäs-Dansjö-Gåvetorp-Spåningslanda

Bebyggelse planeras inom riksintresset. Kommunen bedömer emellertid inte att riksintresset påverkas negativt eftersom föreslaget område ligger inom skogsmark och bedöms inte påverka några intryck och således några värden av riksintresset. Ytterligare ett föreslaget område återfinns inom riksintresset, direkt öster om Lekarydsvägen inom befintlig bebyggelse och på jordbruksmark. Detta område bedöms inte heller påverka riksintressets värden negativt eftersom den återfinns inom befintlig bebyggelse.

Benestad-Blädinge-Oby-Näs

Bebyggelse planeras inte inom riksintressets kärnområde.

Borshult

Bebyggelse planeras inte inom riksintressets kärnområde.

Horda-Ryd

Bebyggelse planeras inte inom riksintressets kärnområde.

Huseby-Skatelöv

Bebyggelse planeras inte inom riksintressets kärnområde.

Härlöv

Bebyggelse planeras inte inom riksintressets kärnområde.

Lyåsa-Strömhult

Bebyggelse planeras inte inom riksintressets kärnområde. Ett område prioriterat för vindbruk finns emellertid utpekad här. Planläggning och placering av vindkraftverk ska bedömning göras för att inte påtaglig skada på riksintresset uppstår.

Torsås

Bebyggelse planeras inte inom riksintressets kärnområde.

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

Riksintresse för totalförsvarets militära del 3 kap. 9 § Miljöbalken

Alvesta kommun ligger inom Hagshults flygbas påverkansområde/MSA-område för luftrummet. Detta kan beröras främst när områden för vindkraftverk blir aktuellt. I Alvesta kommun återfinns dessutom ett riksintresse för energiproduktion för vindbruk som ligger inom detta område.

Energiproduktion - Vindbruk

I Alvesta kommun finns ett utpekad riksintresseområde för energiproduktion enligt 3 kap § 8 Miljöbalken. Området är idag delvis utbyggt med vindkraftverk. Kommunen är positiv till förnyelsebar energi och ser goda möjligheter att vindkraftverk kan etableras inom det riksintresseområdet som är utpekad för Alvesta kommun.

Nationalpark Åsnen

Åsnen är Sveriges senaste och 30:e nationalpark som invigdes i maj 2018. Åsnen är förutom ett viktigt och unikt naturområde också ett populärt besöksmål för friluftsintrasserade.

Riktlinjer

- Alvesta kommun ska verka för att möjliggöra ökad tillgänglighet till nationalparken. Detta genom att upprätthålla och utveckla god standard i parken

genom långsiktiga samarbeten med Tingsryd kommun, Växjö Kronoberg, Region Kronoberg och Länsstyrelsen

- Alvesta kommun ska verka för vägnätet till och från Nationalparken förbättras

Regionalt kulturmiljöprogram

Alvesta kommun ska i sin planering beakta värdefulla kulturmiljöer utpekade i Länsstyrelsens regionala kulturmiljöprogram. Områdena är främst lokaliserade på landsbygden och berör jordbruksbygd och bebyggelseområden i landsbygdsmiljöer. Vissa av de utpekade områdena är även riksintressen. Programmet utgör ett viktigt underlag och skapar förutsättningar för Alvesta kommun i planeringen.

Benestad och Oby

Hjärtnäs, Dansjö, Gåvetorp och Spåningslanda

Horda och Ryd

Huseby och Skatelöv

Härlöv

Lyåsa och Strömhult

Mistelås

Piggaboda

Slätthög, Klasentorp och Hössjö

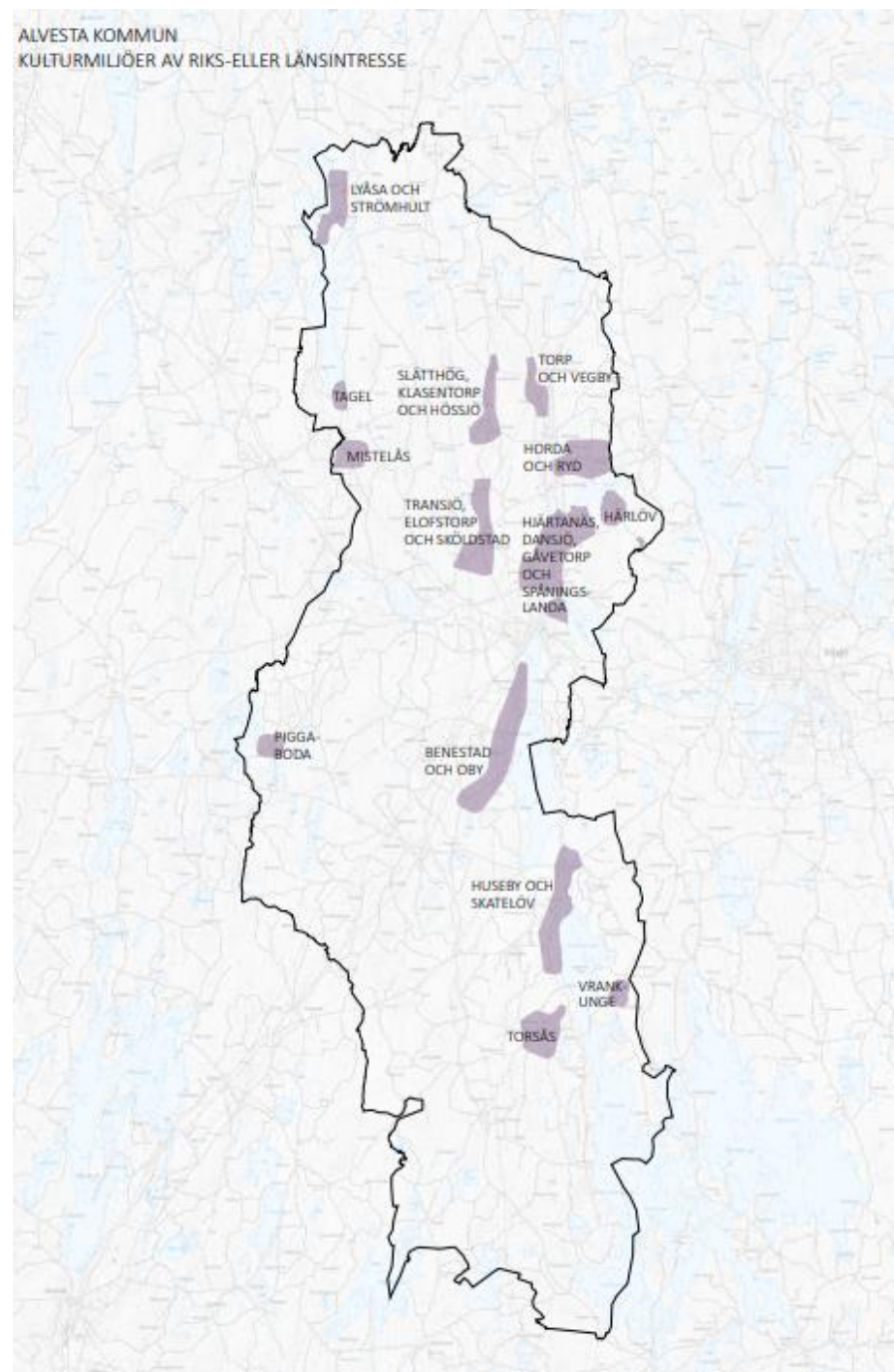
Tagel

Transjö, Elofstorp och Sköldstad

Vrankunge

Riktlinjer

- Kulturmiljöprogrammet ska beaktas vid planläggning och förhandsbesked.

Alvesta
kommun

Datum: 2024-06-18
Dnr: 2021 § 161

Natura 2000-områden

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden som skyddas inom EU. Det finns bevarandeplaner för varje utpekade område där värden och bedömningar beskrivs. Syftet med Natura 2000 är att värna arter och livsmiljöer som bedöms som intressant ur ett EU-gemensamt perspektiv.

Hakatorp

Lyåsa-Spekelid

Fiolenområdet

Brotorpabäck

Engaholm

Träningsö

Husebymaden

Strandäng vid Skatelövsfjorden

Agnäs

Taglamyren

Västra Åsnen

Torne

Humleryd

Energiproduktion - Vindbruk

I Alvesta kommun finns ett utpekade riksintresseområde för energiproduktion enligt 3 kap § 8 Miljöbalken. Området är idag delvis utbyggt med vindkraftverk. Kommunen är positiv till förnyelsebar energi och ser goda möjligheter att vindkraftverk kan etableras inom det riksintresseområdet som är utpekade för Alvesta kommun.

Nationalpark Åsnen

Åsnen är Sveriges senaste och 30:e nationalpark som invigdes i maj 2018. Åsnen är förutom ett viktigt och unikt naturområde också ett populärt besöksmål för friluftssintresserade.

Riktlinjer

- Alvesta kommun ska verka för att möjliggöra ökad tillgänglighet till nationalparken.
- Alvesta kommun ska verka för vägnätet till och från nationalparken förbättras.

Fortsatt arbete -kontinuerlig översiktlig planering

För att säkerställa en fortsatt utveckling i Alvesta, kommer kommunen att fokusera på att tydliggöra och fördjupa ett antal viktiga områden i kommande steg av översiktsplaneringen. Översiktsplanen kommer att kontinuerligt revideras för att möta lokala och nationella förändringar samt större samhällsförändringar. Detta arbete kommer att grunda sig i de prioriteringar och beslut som fattas av kommunen och kommer att bidra till planeringsstrategin som enligt plan- och bygglagen ska granskas varje mandatperiod.

I en värld som förändras snabbt är det viktigt att Alvesta kommun är redo att möta nya utmaningar och anpassa sig till förändringar. För att vara väl förberedda på framtida händelser kommer vi att fokusera på flexibilitet och beredskap i vår planering. Vi kan inte förutse alla möjliga scenarier, men vi kan skapa en robust struktur som tillåter oss att anpassa oss effektivt.

Det är inte nödvändigt att alla detaljerade utredningar och fördjupningar ingår i översiktsplanen. Kontinuerlig översiktlig

planering gör det möjligt att varje mandatperiod uppdatera översiktsplanen för att kunna inkludera de delar som är mest relevanta och aktuella vid den tidpunkten. Genom att göra detta säkerställer vi att vår planering alltid är uppdaterad och att vi kan ta hänsyn till de senaste förändringarna och behoven i samhället.